

**CIHM
Microfiche
Series
(Monographs)**

**ICMH
Collection de
microfiches
(monographies)**

Canadian Institute for Historical Microreproductions / Institut canadien de microreproductions historiques

© 1996

Technical and Bibliographic Notes / Notes technique et bibliographiques

The Institute has attempted to obtain the best original copy available for filming. Features of this copy which may be bibliographically unique, which may alter any of the images in the reproduction, or which may significantly change the usual method of filming are checked below.

L'Institut a microfilmé le meilleur exemplaire qu'il lui a été possible de se procurer. Les détails de cet exemplaire qui sont peut-être uniques du point de vue bibliographique, qui peuvent modifier une image reproduite, ou qui peuvent exiger une modifications dans la méthode normale de filmage sont indiqués ci-dessous.

- Coloured covers / Couverture de couleur
- Covers damaged / Couverture endommagée
- Covers restored and/or laminated / Couverture restaurée et/ou pelliculée
- Cover title missing / Le titre de couverture manque
- Coloured maps / Cartes géographiques en couleur
- Coloured ink (i.e. other than blue or black) / Encre de couleur (i.e. autre que bleue ou noire)
- Coloured plates and/or illustrations / Planches et/ou illustrations en couleur
- Bound with other material / Relié avec d'autres documents
- Only edition available / Seule édition disponible
- Tight binding may cause shadows or distortion along interior margin / La reliure serrée peut causer de l'ombre ou de la distorsion le long de la marge intérieure.
- Blank leaves added during restorations may appear within the text. Whenever possible, these have been omitted from filming / Il se peut que certaines pages blanches ajoutées lors d'une restauration apparaissent dans le texte, mais, lorsque cela était possible, ces pages n'ont pas été filmées.
- Additional comments / Commentaires supplémentaires: Text in Ukrainian.

- Coloured pages / Pages de couleur
- Pages damaged / Pages endommagées
- Pages restored and/or laminated / Pages restaurées et/ou pelliculées
- Pages discoloured, stained or foxed / Pages décolorées, tachetées ou piquées
- Pages detached / Pages détachées
- Showthrough / Transparence
- Quality of print varies / Qualité inégale de l'impression
- Includes supplementary material / Comprend du matériel supplémentaire
- Pages wholly or partially obscured by errata slips, tissues, etc., have been refilmed to ensure the best possible image / Les pages totalement ou partiellement obscurcies par un feuillet d'errata, une pelure, etc., ont été filmées à nouveau de façon à obtenir la meilleure image possible.
- Opposing pages with varying colouration or discolourations are filmed twice to ensure the best possible image / Les pages s'opposant ayant des colorations variables ou des décolorations sont filmées deux fois afin d'obtenir la meilleure image possible.

This item is filmed at the reduction ratio checked below /
Ce document est filmé au taux de réduction indiqué ci-dessous.

10X	14X	18X	22X	26X	30X
			/		
12X	16X	20X	24X	28X	32X

The copy filmed here has been reproduced thanks to the generosity of:

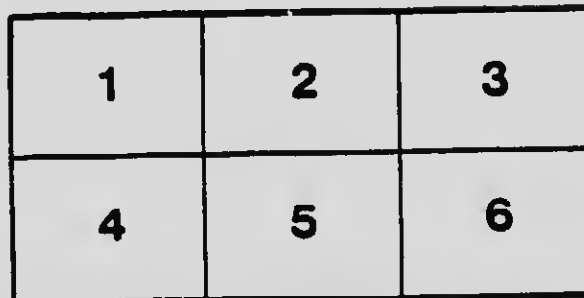
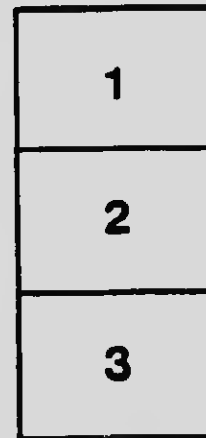
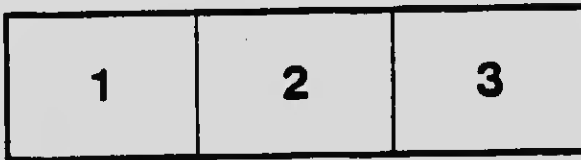
National Library of Canada

The images appearing here are the best quality possible considering the condition and legibility of the original copy and in keeping with the filming contract specifications.

Original copies in printed paper covers are filmed beginning with the front cover and ending on the last page with a printed or illustrated impression, or the back cover when appropriate. All other original copies are filmed beginning on the first page with a printed or illustrated impression, and ending on the last page with a printed or illustrated impression.

The last recorded frame on each microfiche shall contain the symbol \rightarrow (meaning "CONTINUED"), or the symbol ∇ (meaning "END"), whichever applies.

Maps, plates, charts, etc., may be filmed at different reduction ratios. Those too large to be entirely included in one exposure are filmed beginning in the upper left hand corner, left to right and top to bottom, as many frames as required. The following diagrams illustrate the method:

L'exemplaire filmé fut reproduit grâce à la générosité de:

Bibliothèque nationale du Canada

Les images suivantes ont été reproduites avec le plus grand soin, compte tenu de la condition et de la netteté de l'exemplaire filmé, et en conformité avec les conditions du contrat de filmage.

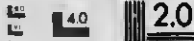
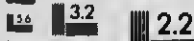
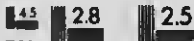
Les exemplaires originaux dont la couverture en papier est imprimée sont filmés en commençant par le premier plat et en terminant soit par la dernière page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration, soit par le second plat, selon le cas. Les autres exemplaires originaux sont filmés en commençant par la première page qui comporte une empreinte d'impression ou d'illustration et en terminant par la dernière page qui comporte une telle empreinte.

Un des symboles suivants apparaîtra sur la dernière image de chaque microfiche, selon le cas: le symbole \rightarrow signifie "A SUIVRE", le symbole ∇ signifie "FIN".

Les cartes, planches, tableaux, etc., peuvent être filmés à des taux de réduction différents. Lorsque le document est trop grand pour être reproduit en un seul cliché, il est filmé à partir de l'angle supérieur gauche, de gauche à droite, et de haut en bas, en prenant le nombre d'images nécessaire. Les diagrammes suivants illustrent la méthode.

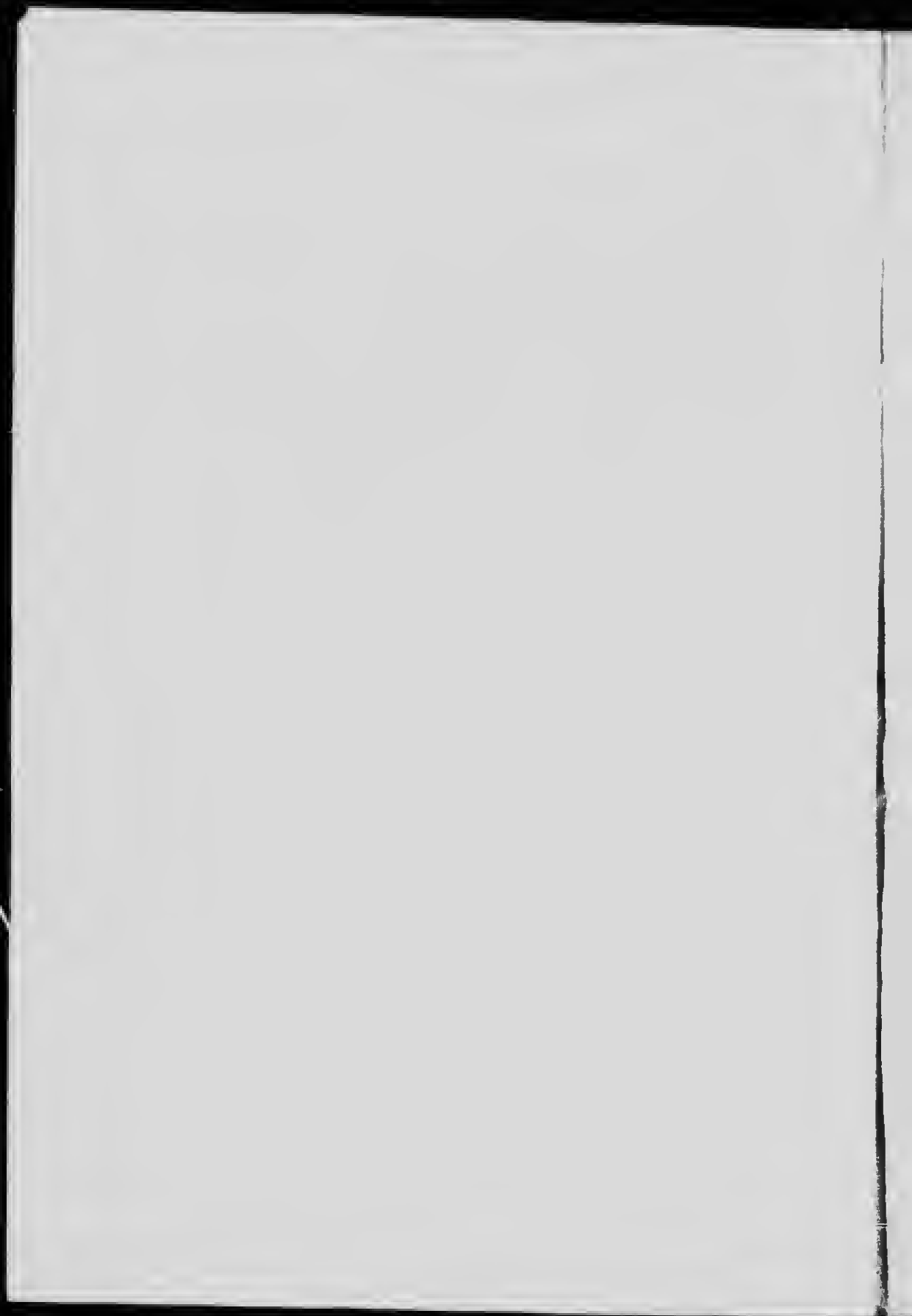
MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street 14609 USA
Rochester, New York
(716) 482 - 0100 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

ПОРАДНИК ДЛЯ ЗАЛЮБЛЕНИХ

∞ або ∞

ЯК ПИСАТИ ЛЮБОВНІ ЛИСТИ.

Одинока книжка в українській мові, що містить у собі взори любовних листів і поучення як поводитись в часі кохання, з додатком любовних віршів, промов та желань.

Накладом Руської Книжкарні -- 850 Main Street, Winnipeg, Canada.
1914.

BJ2106

P67

1914

P***

Скорше жар землі згасне,
Скорше вухне синє море,
Як любов на світі згине,
Наше щастя, наше горе !...

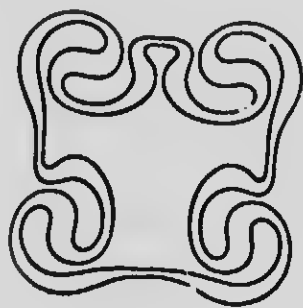

VI.

попередного. Обманений муштина лютус, його му-
жеська гордість дом гас ея німети. І як що він не
стямить ея, не зманус над своїми чуттями, то ни-
ходить іа того житєви драма, що чистенько віничить
ея дуже тригічно.

Щоби сему запобічи, треба бути дуже осторо-
жним, як муштинам так і женищинам. Треба кермуви-
ти ея не тільки чуттєм, але і розумом, бо як важке
наша приповідка: „Двій серцеві полю—заведе в
неволю“. Скоро на перешкодї стоятъ такі обстави-
ни, що їх ніяк не можна усунути, щоби одружи-
тись, то крище здавити коханне: в початках його
істнованія і не доводити себе до стринного розчи-
рованія.

Сих пару слів під розвагу тим, що кохаютъ ея
і тим, що ще не знають чарівних роскоші ко-
ханія.

Листи.

Найбільшу прислугу для закоханих і для тих, що мають охоту вишляти любовні відносини сповняють листи. Чого устно трудно висказати, це легко вишляється в листах. Тому перенеска (обійми листами) від хвили зацізнання аж до весілля грає визначну роль.

Ти, щоб перенеска сповнила свою задачу, то муєш бути відповідною, змішаною і гарною в зверхнім вигляді. Як в принак прибирасмо її святочно, так і в листах до любого, чи коханої треба уживати по буденних а гарних слів, щоб кранце висловити свої почування. По треба однок думати, що любовні листи муєть бути кунною випуканих слів, та не мати глуклого змісту. Чим щиріший і простіший лист, тим кранце він сповнить своє завдання. Муцна, що занадто вихвалює себе, заряджує лехкодушність, а жєниця, що занадто сміло трактує діло, збуджує недовіру до себе. Листів не можна відписувати дослівно, але треба вибирати тільки те, що відповідає обставинам того, що пишє, бо в противному разі можна виставити себе на посміх, а іменно може статись таке саме, як сталоє з одним непорадним муциною, що відписав дослівно лист із „Порадника“. Дотєнна панна, до якої він написав лист, відписала йому, що він знайде її відповідь на слідуєчій стороні „Порадника“. Наш писєка заглянув цікаво в книжку, а там вичитав відмовну відповідь.

Стережіть ся, щоб і Вам таке не трифлює.

Верхній вигляд листів.

Паперу до писаня листів треба уживати гарного. Не жаліти кілька центів, бо пишучи на поганім папері можна собі самому пошкодити. В початках записання треба уживати білого паперу. Пізніше можна послугуватись при писанню любовних листів також папером різних красок. Найбільше уживають рожевого паперу.

Письмо повинно бути чітке, чисте і без блудів. По написанню листа треба його ще раз прочитати та поправити блуди. Наколи багато поправок, то лист треба ще раз переписати. По скінченню листа не треба нічого дописувати. Писати тільки з одної сторони паперу, другу сторону лишати чистою.

Адресу на конверті треба писати виразно і точно, себто написати імя, прізвище, число дому, улицу, місцевість, пошту, провінцію і край.

Титул.

(Mr., Miss) Високоповажаний (а) Пан (і).

Імя і прізвище.

Число дому і улиці.

Міцевість і почта.

Провінція.

Край.

Листи висплати оплачені і то: в місці маркою за цента, на провінцію за два цента а до старого краю за пять центів.

З відповідю на лист не треба довго зволігати. Відповідь давати ясну а не оминаючу.

I. Шуканне знакомости.

Просьба муцини о знакомість.

I. ЛИСТ.

Дорога Панно!

Простіть, що я осміляюсь, хоч незнакомий Вам, написати до Вас сього листа. Не маючи спромоги висказати Вам устно мого бажання, я примушений звернутись до Вас отсею дорогою з просьбою о знакомість. Занадто сміливим, а може й прямо пахібним може Вам видавати ся таке моє поступованне, але горячі чувства, які Ви викликали в мені, оправдують мене цілковито. Скільки-б разів я не стрічав ся з Вами, завсіди старав ся я заговорити до Вас, але мені бракувало до сього відваги. Невимовним щастем булоб се для мене, колиб я міг бачитись з Вами частііше, а як се неможливо, так хоч листуватись з Вами часто густо. Рівнож позволю собі післати Вам карту вступу на забаву з танцями, яка відбудеть ся в найблизину суботу в нашому товаристві, сподіючись, що Ви явитесь на ній і тим справите мені незвичайну приємність.

Думаю, що Ви наділите мене прихильною відповідію і в сій надії

Зістаю з правдивим поважаннем

Александр В.

Прихильна відповідь.

Шановний Пане!

Приємно мені Вас повідомити, що я з радістю приймаю запрошення на забаву. Рівнож справить мені се наmale вдоволення, коли Ви будете ласкиві товаришити мені по забаві до дому моїх родителів. Завжди старатисьму оказати Вам свою вдячність за Вашу прихильність до мене.

Вам все зичлива

Марія Н.

Відмовна відповідь.

Шановний Пане!

Я дуже жалую, що не можу скористати з Вашого запрошення на забаву з сеї причини, що не-далекі імянини моєї матери вимагають моєї присутности в родині.

Прошу мені вірити, що мені дуже прикро відмовити Вашій просьбі. Сподіюсь, що мимо моєї відмовної відповіді Ви так само зичливо відноситесь до мене, як перед тим.

Остаю Вас щиро шануюча

Ольга С.

2. лист.

Вельмишановна Панно!

Майже від року мав я нагоду частійше бачити Вас. Дорога Панно, ти обмішуватись із Вами слова-

ми. Нераз подивляв я неспостержено Ваші гарні
чесноти й Вашу ангельську стать. Не думайте одна-
че, що я стараюся Вам схлібити, коли я признаю
ся, що Ваша лагідність й ангельська доброта напов-
нили мене глибоким поважанням до Вас і збудили
в мені бажання пізнати Вас ближче.

Я чувби себе дуже щасливим, колиб Ваші ро-
дители виділиб мене радо в своїому домі. Годни,
які провівби я у Вашій присутности, булиб най-
щасливішими в моєму життю.

В надії, що моя просьба не стрінеться з від-
мовою, позволю собі висказати Вам моє глибоке
поважання.

Іван Б.

~~~~~
Ласкава відповідь матери.

Високоповажанній Панце!

Дочка моя, Марія, дозволила прочитати мені
Ваш лист, адресований до неї, і дала мені пізнати,
що вона Вас глибоко цінить і тому дуже радо хоті-
лаби Вас бачить у нашому родинному кружку. Я
рівнож не маю нічого проти сего, бо чула дотепер
самі похвальні річи про Вашу особу. Сподіюсь отже,
що Ви не погордите, коли Вас запрошу на склянку
чаю на слідующий четвер.

З поважанням

Іванна Г.

Дорога Панно!

Глибоке мое поважання, яке чую зглядом Вас, хай буде моїм єдиним усиправедливльєнєм за це, щосмію звернути ся до Вас отсею дорогою. Ваш гарний характер, вся Ваша чаруюча особа зродили в мені невгисаюче бажанне бути з Вами ближше, як це дотепер було для мене можливим. Не раз і не два хотів я заговорити із Вами щиріше, та не ставало мені до цього відваги. І от чого я не міг висказати Вам устно, це зважив ся я висказати Вам листовно. Сподію ся, що не будете гніватись за це на мене, але що-найменше виправдасте мою смілість.

Я частіше приглядав ся Вам, стараючись робити се о екільки мога незамітно, і переконував ся з кождим днем що раз більше о Вашій великій доброті, ніжній чутливості та розумній розважності.

Признаю єя Вам, що деколи їй здивались мені ангелом, а не людиною. Ваш вплив здержав мене від неодного зла, а вів до добра. Чи можу мати надію, що цей Ваш блаженний вплив буде ієтнувати для мене й на дальше?

Чи можу сподіватись, що Ви позволите мені бути ближшим для Вас, як я був до тепер?

Динию це Вам, яку форму та яку дорогу вважатимете за найвідповідніщу: чи листуванне, чи відвідини в домі Ваших Шановних Родителів. Я прохаю тільки о щирю приязнь тай прирікаю Вам, щоніколи її не надужию.

Шануючий Вас щиро

Василь Ч.

Відмовна відповідь.

Вповажаний Пане!

Ваш приятельський лист одержала та дякую Вам за Ваше довіре до мене. Дуже радо хотіла б я виконати Вашу просьбу, але на жаль я постійно шила собі віддати несь дорогій час своїм молодшим братам і сестрам і тим способом заступити їм любу матір, а також бути підпорою для старого батька. Це святе для мене завданне забирає мені всі мої сили й час, і через це неможливо для мене рівночасно займатися чимсь иншим. Тяжкі, відвічальні роки стоять переді мною.

Позвольте мені сказати Вам, що я Вас високо ціню, і що мені невимовно болячо дати Вам відмовну відповідь.

З поважанням

Марти Г.

Прихильна відповідь.

Дорогий Пане!

Ваш лист я дія ..... спершу налякан мене дуже і я дала його прочитати своїм дорогим родичам, перед котрими я нічого не скриваю. Вони вольють мені Вас зашепити, що для них буде великою приємністю бачити Вас частіше в нашому домі. Кількох то вільних годин головню вечерами, які щичайно минають с:ро-одноманітно, розвеселила б присутність одного щирого приятеля!

Не давайте нам довго чекати на Ваші відвідини! Вони будуть для нас усе приємніши.

Віддана Вам

Люба Р.

Просьба о взаїмне листуванне.

Вельмишановна Панно!

Відколи тут перебуваю, мав я все нагоду частіше бачити Вас у товариствах, і деколи і присмієть замішати з Вами кілька слів. Цілий час моім бажаннем було заішкетись із Вами ближше. На жаль ріжкі зглядн таї обставини не дозволяли мені видіти Вас частіше і говорити з Вами. Тому то я осміляю ся просити Вас увійти зі мною в листовні звазмини, які будуть великим цистем для мене та зобовязуть мене до глибокої вдячності супроти Вас. Запевняю Вас словом чести, що до сеї просьби не спонукала мене жадна нечесна думка, тільки внутрішнн конечність, чути ся частіше в Вашій присутності. Коли обдаруєте мене своїм довірем, будьте певні, що я його не надужию. В присміім ожиданню, що цей лист дасть почин оживленому листуванню поміж нами, чекаю з нетерпелівістю на Вашу відповідь і остаю з поважаннем

Мирон К.

Прихильна відповідь.

Дорогий Пане!

Ваше письмо з дня ..... я одержала і признаю ся Вам, що він мене приємно заскочив. Я завжди чула велику присмієть, коли могла замішати з Вами кілька слів. Вестакн я довго застановлялась, що я мала Вам відповісти...

Я переконана о Вашій чесности; переконана, що Ви знаєте, як легко можно знищити добру славу

дівчини. Ви знаєте, що я тут без батька й матері!
Не робіть так, щоб я колись жалувала, що прихильно
віднесла ся до Вас.

Остаю з поважаннем

Орися Т.

Виминаюча відповідь.

Вповажанні Пане!

Ваш лист з дня..... здивував мене немало,
однак я не можу вдоволити Вашій просьбі.

Признаю ся Вам, що я з приємністю згадую ті
хвили які я провела на розмові з Вами. По одержан-
ню Вашого листа порадила ся я з родителями. Вони
не мають нічого проти цього, щоби Ви відвідували
мене час від часу, і згодні ся, аби Ви відвідали
мене у слідууючу неділю. Тоді буде в нас також брат
Мірцьо та його приятель т. Б., тому й думаю що
Вам буде рівнож приємно в їхньому товаристві.

Остаю з поважаннем

Орися Т.

Відмовна відповідь.

Шановний Пане!

Ваше писання здивувало мене немало. Мені
рівнож було приємно перш поговорити з Вами. Я
ціню Вас високо, але не можу прихильно відпові-
сти на Вашу просьбу, бо здержус мене від цього пи-

не зобов'язанніс. Ви оказали мені довіру: у Вашому листі, на що я відповіла Вам довірем також і висказала Вам свою тьсмицю, прошу одначе задержати її покищо в тайні.

З поважанням

Орися Т.

Розвідуванне через приятеля.

Дорогий Друже!

Твій останній лист приніс мені радісну вістку про Тебе та Твою любу дружину. Можеш бути певним, що Твоє щастє—це моя радість. Хай судьба заховає всякі удари від Тебе та Твоїї дружини! Довгі літа жили ми разом і ділили ся щастєм і горем. Потім Ти знайшов любу істоту, яка зробила Твоє життя багато вартніщим, а Твоє щастє повнішим.

Я пізнав недавно також одну дівчину, яка запанувала над моїми всіми чуетвами. Замкн я одначе рішу ся на певний врок, хочу порадити ся Тебе і зясувати кілька відомости й від Тебе про сю дівчину. Розходить ся о доньку п. Остапа Г., яку Ти знаєш добре від її наймолодших літ. Пронку Тебе отже, пашиши мені про все, що тільки булоб важне в цій справі не затаючи зовсім ні доброго ні лихого.

Певний, що Ти вміти мені заховати вповні мовчанне в цій справі, остаю з поважанням

і цілую сердечно Тебе і Твою жену.

Твій друг

Іван М

Відповідь приятеля.

Дорогий Друже!

Я дуже втішився, коли прочитав тих кілька слів, з якими Ти звернув ся до мене. Рівнож приємно мені, що Ти тїниш ся з мого родинного щастя.

Твою просьбу сповнюю тим радїщо, що я чув і знаю про згадану панпочку та її родину самі тільки похвальні річи. Це гарна шляхотна родина, про яку ніхто лихим словом не згадає. Мاستок невеликий, за то дївчина гарна й чесна. Желючи Тобі задалегідь щастя,

Здоровлю тебе сердечно

Петро К.

Розвїдування дами при помочи приятельки.

Дорога, любя Приятелько!

Позволь мені відразу приступити до річи. Одна важна справа займає всі мої думки, так що не сила мені писати ще про що там инше.

Розваж тільки, прошу! В часї однієї гостини в Панєтві Н. заїзналась я сього літа з одним молодим мушкетером, який відтак досить часто бував у нас. Признаю ся Тобі, що я все дуже радо його бачила й не заперечую, що чую до него якусь симпатію... Вчора вечером він попросив мене о мою руку. І хоч сеї його крок не був так надто несподіваним, все таки я не була що на нього приготівана й тому попросила Тебе о пораду.

Ти знаєш сього молодого мушкетера дуже добре й тому можеш подати мені докладні відомо-

сти про його вдачу та характер і про вихованне.
Він називається ся Богдан Я....

Це потребує додати, що я кожної хвили готов
ви віддячитись Тобі за сю прислугу, і що я шовши
задержу о сїм тижницю.

Кінчу в надїї, що Ти скоро поспішиши ся з від
повідю, і здоровлю Тебе щиро

Твоя пірна приятелька

Анна В.

Неприхильна відповідь.

Моя дорога Приятелько!

Твій лист заскочив мене несподівано і засму-
тив мене немало. Бо як жаль я не можу представити
Тобі Богдана Ч в гарному світлі. Мусиш зали-
шити всяку думку про заручини з ним, хотьби Твоє
серце тягнуло Тебе незнать як сильно до нього.
Його вже карано раз за крадіж, до того ще він ду-
же брусватий. Батько його любить дуже загляда-
ти до фляшки та сичняє часто дома бучі. На Твоїм
місці жадна здороводумаюча панночка не відда-
лаб йому своєї руки. Він прямо зробив ся в иншій
околиці неможливим і тому мусїв відїхати в инше
місце.

Я знаю, що такими невідленими словами про
нього я спричиняю Тобі смуток. Але Ти не сумуй,
а радше тиш ся, що можеш заздлегіль оминути ли-
хо.—У нас усьо гаразд. Ми всі тишимось гарним
здоровлем.

Цілую Тебе щиро

Твоя Марія Н.

Лист до приятельки з чужини.

Дорога Приятелько!

Вже довгий час перебуваю в далекому чужому місті, на горах, на морях. Чужо мені це місто і таким останеться для мене мабуть на завжди. Ходжу і блуджу тут без ясної цілі перед очима та згадую зі сумом любу Україну.

Як там гарно, як весело! А тут!... Шкода її прирівнювати! Тут і сонце, здається по смієсь, а плаче, тут пташки якось сумно співають, тут і люди інші...

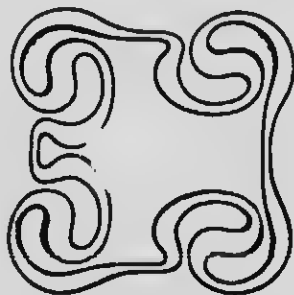
Не маю я приятелів і не хочу їх мати. Бо нащо вони мені? За те завжди думаю тільки об Вас, завжди плаває Ваш образ мені перед очима.—Чи Ви думаете коли об мені? Згадуєте часи, коли ми нераз із собою говорили?...

Здається мені, що це велике місто давить мене своїми мурами, від яких холод тільки віє на мене. А так би жало б ся щирого, любого тепла...

Напишіть до мене, а може з Вашими стрічками прилине це щире тепло, якого тут нема.

Здоровлю Вас сердечно

Ваш друг Василь В.

II.

Заявленнє любови й освідчини.

Лист мущини.

Високоповажаний Панно!

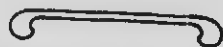
Перш постановляв я собі писати до Вас лист, перш хазив я вже за перо, ти пробував писати кілька щирих слів, але щколи мені проба не вдала ся. — Чи не буду занадто смілим, коли в сьому листі виреку то, що від довшого часу паує в моєму серці? Чи не занадто я певний про Ваше довіре до мене? Вже довго тїшує я щастєм, яке дозволяє мені любовитись Вашим видом і пізнавати з дня на день чим риз краще Ваші гирі душевні привмети. З дня на день я переконуюсь чимраз більше о Вашій ангельській доброті, о Вашій чистоті характеру. Чи не малиб Ви нічого проти сього, щоб я посідав на завжди тїку коштовну перлу, якою Ви є?

Коліб Ви відчували це саме, що-до моєї особи, що я відчуваю що-до Вас, я нічого більше не бажив би. У Ваших руках лежить моя доля!

Не будьте жоретокі і не відберіть її від мене!

Ваш щирій поклонник

Н. Н.

Прихильна відповідь.

Дорогий Пане!

Ваша щляхотна скромність є для мене запорукою, що Ваші чувства супроти мене є наскрізь щирі. Мені любо було читати Ваше сердечне писан-

не. Я чула себе близько Вас, мій любий... Як це воно стало ся, не знаю, виджу топор тільки, що Ви одинока людина, про яку я згідно думаю. Я все думаю коло Вас. Я в думках веду з Вами тихі розмови. Як гарно булоб це, колиб наші серця злучились на віки.

Ваша щиролюбляча Вас
Орися С.

Горяче заявленне любови по довшій знакомости.

Моя дорога Іринко!

Не можу забути ни єї чудові шалеліві хвилі, коли я чув ся близько Тебе, коли дивив ся в Твої голубі як небо очі, коли дотикав ся Твоїх милих ручок...

Хотівби я зробити Тобі подарунок, що говорив би Тобі все про мої горячі чувства до Тебе... Колиб я був королем, я палажив би корону на Твою голову. Колиб я був богачем, обещавби Тебе золотом. На жаль, я ні одно, ні друге. За те я віддаю Тобі себе цілого.

Чи можу в заміну жадати Твого серця?

Ох, нашіши, Люба!

Твій щиро Тебе кохаючий

Любомир К.

Прихильна відповідь.

Шановний Добродію!

Ваше письмо втішило мене незмірно. З сердечною радістю читала я його. Для мене це невимовне щастє, що я познакала любов такого поважаного чоловіка, як Ви. Будьте переконані, що моїм найщирішим бажанням є, щоби наші серця получили на віки тако взнесєе чувство, як любов.

Щиролюбляча Васє

Ірина Г.

Заявленне любови й просьба о стрічу.

Дорога Пані!

В часі мого пробування у Вашому домі Ви повно завважили, що Ви збудили в мені багато більше заінтересованнє, як інші панни. Не дав я пізнати цього по собі, думаю одначе, що Ви мусїли спостеречи мою необоятність що-до Вашої особи. Переконаую ся, що моє чувство до Васє змагаєть ся з кожним днем, бо тепер вже люблю Васє щиро. Нераз вже думав я освідчитись, ало в рішучій хвилі бракувало мені все відваги, тимбільше, що я бояв ся відмовної відповіди та не хотїв наразити ся на наприємну для мене несподіванку. Писні одначе рішив ся я вхопити вкінці за перо, щоби на письмі вылити ті чувства, які ворущають моє серце від довшого часу. Я люблю Васє цілим серцем і буду невимовно щасливим, коли Ви ехочето подїлити мої чувства.

Не жадаю письменної відповіди, прошу тільки, щоби Ви на знак згоди приняли до суєнї букет з

незабудків і стрінули мене завтра рано в публичному городі. Буду тоді певним, що Ваше серце належить до мене.

З правдивим неспокоєм очікую завтрашнього дня, який рішить мою долю.

Щиро відданий Вам
С. С.

Освідчини по короткій знакомості.

Дорога Панно Маню!

Від хвилі, як я Вас пізнав, запалав я до Вас правдивим коханисм. В кожній порі дня моя думка занята тільки Вами, тільки про Вас цілий час мрію. Я не певний одначе, чи і Ви, панно Маню, ділите мої чувства, і чи я позскав Вашу симпатію. Сама думка про це, що Ви не співчуваєте мені, наповняє моє серце великим сумом. Я не в силі жити даліше в непевності!

Найдорозша Панно Маню! Запевніть мене о своїй симпатії, а тоді зробіте мене щасливийшою людиною в цілому світі. Напишіть мені, що хочете остать мою дружиною. Старатисьму всім силами зробити Ваше життя приємним, аби Ви ступали по цвітах, а не по тернях. Благаю Вас ще раз о прихильну відповідь, а тимчасом

Зістаю на віки Вас кохачим

Никола Н.

Відмовна відповідь.

Одержавши Ваш лист, я немало здивувала ся. Здасть ся мені, що я не дала Вам причини, щоби Ви числяли на мою взаємність. Можу Вас запевнити, що чую до Вас глибоке поважання, але серце моє вже давно зайняте. Я вже від року заручена. Люблю свого судженого цілим серцем, а він мене рівнож. Думаю, що це вповні виправдує мене перед Вами.

З глибоким поважанням

Зофія М.

Освідчини по довшій знакомості.

Дорога Орісю!

Прости, що я осміляю ся в таким товариській тоні відзиватись до Тебе. Думаю, що Ти не візьмеш мені цього за зле, хочби зі згляду на ту приязнь, яку Ти оказувала мені вже від довшого часу. Я певен, що не є для Тебе таємницею моє щире, горяче кохання, якого предметом є Ти, моя люба. Не тільки Твоя тілесна краса, але й Твої душевні прикмети взяли мене цілого в полон. Не хотів я визна-ти своєї любови доти, доки я не переконав ся, що я не є обоятним для Тебе. Признаюсь Тобі, що люблю Тебе першою і горячою любовію. Не знаю, що сталося би зі мною, колиб Ти не могла бути моєю дружиною.

Ти не братимеш мені за зле, що отвираю перед Тобою глибини мого серця. Старатисьму всіми си

лами зробити Тебе щасливою. Жадна жертва не буде для мене страшною. Бо щож для мене життя без Тебе?!

Скажи мені мій дорогій Ангеле, чи поділяєш мою любов і чи хочеш стати моєю дружиною. Ласкава відповідь було для мене правдивим щастям. Очікуючи, Найдорозша, Твої відповіді з великим несупокосм,

Остаю з глибоким чувством любови.

Мирон Ф.

Прихильна відповідь.

Мій дорогій Миронцю!

Я не знала зовсім, що маю такого широкого Друга. Твоя щирість і отвертість, з якою Ти висказав свою любов супроти мене, вимагає також отвертості з моєї сторони. Упевняю Тебе, що Твоє поведіння не остало без впливу на мене. Я люблю Тебе і то люблю щиро, сердечно. Старатисьму від тепер все так поступати, щоби заслужити вповні на Твою любов. Тішити було мене дуже, коли наша прязнь стане ще тіснішою. Найкращу нагоду до цього дає нам наш дім, в якому я сподіюсь бачити Тебе багато частійше, як передтим.

На разі прийми сердечні поздоровлення

від відданої Тобі

Мільки Н.

Освідчаючий лист до товаришки молодечих літ.

Найдороща Олесю!

Чи тямии ще ті літа, коли ми бивились разом, як були ще дітьми? Алеж як моглаб Ти їх забути?! Не забула Ти певно й ті часи коли ми тізнійше обмінювались нераз словами в батьківському домі. Прийшла напослід хвиля, коли ми мусіли розлучити ся. Доля загнала мене в чужину, а Ти остала в рідній Україні. Шість літ минає, як ми не бачимо одно другого. Але Твій образ я бачу все перед своїми очима, й ніколи він не зблідне в моїй уяві. І нераз у хвилину зневіри Твій образ додавав мені життєвої охоти та відваги. Тобі завдячую багато: всі веселі хвилі в моєму життю. Щось могутого є в тому невидимому ланцюзі, який злучує моє серце з Твоїм, хоч їх розділюють гори та моря. Любов це сила, що веде чоловіка до добра. Це досвідчив я сам на собі.

Позволь мені, дорога Олесю, сказати ще одне слово: Я люблю Тебе. Люблю глибокою щирою любовю. Чи моглаб і Ти мене любити? Чи є ще в Твоєму серці маленьке місце для мене? Поділи зі мною радість і горе на спільній дорозі життя. Ріши ся стати моєю дружиною! Від Твоєго рішення зависить усе моє майбутнє щастя. Це я відчуваю вповні. Однак якби там Твій суд не винав, заведеи шануватиме Тебе тай цінитиме

Твій вірний друг

Іван З.

Прихильна відповідь.

Любий Івасенку!

Твій лист був для мене великим щастем. Я читаю в ньому те, про що я могла тільки змріяти. З товаришки дитячих літ виросла тепер велика панна, яка ніколи не може забути на Тебе. Мої сни показували мені часто-густо чарівні образи, яких здійснення я ніколи не ждала. Чи ж малиб они сповнитись?

О, Твоя Олеся, щаслива без міри! Вона хоче стати Твою дружиною. Родителі, яким я показала Твій любий лист, не мають нічого проти нашої любови. Призди тільки скоро, мій Милни, до нас, щоби я почувла Твої гарні речі, та висповідалась перед Тобою із моєї любови!

Твоя на віки вірнокохаюча

Олеся К.

Лист із просьбою о руку панни.

Найдороща Пані!

З хвилею, коли я пізнав Вас, зник цілковито спокій із моєї душі. Пізнавши Вас блище покохав я Вас так, що життя без Вас не можу собі представити. Хоть пишу це з певного рода неневністю, думаю одначе, що я для Вас не цілком обоятний.

Припайменше мені деколи здавало ся, що я бачив у Ваших очах прихильність до мене.

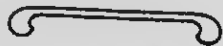
Надійшла для мене рішуча хвиля. Нині хочу просити Вас о руку, що дороща для мене над усе в світі. Думаю, що Ви не відмовите її мені і цим зробите мене найщасливішою людиною в цілому

світі. Будьто певні, що ніколи не пожалусто свого прихильного рішення. Цілим життем старатнєьму піддячити ся Вам за це.

Маю надію, що Ви вислухасте моєї просьби, за що дякую вже наперед і остаю

Вашим найвірнішим
поклопником
Василь Л.

Відповідь брата за сестру.

Вповажаний Пане !

Позволю собі, як брат Катрусї, відповісти за ню на Ваш лист. Сестра моя не робила менї жадної таємниці з Вашої знакомости; я знав про кожний Ваш крок і набрав переконання, що моя сестра не булаби за Вами щасливою. Чому? Се Ви добро знасте самі, і я не потребую Вам сього вияснити. З причини, що Ваша дальша знакомість може вплинути зло на мою сестру, прошу Вас о зірваннї з нею всяких зношен і відкликуюсь у сїм зглядї до Вашої чести.

Пересилаючи Вам сю певно неприємну новину,
Остаю з глибоким поважаннем

Володимир С.

Лист до впертого любовника.

Вповажаний Пане !

Жалую дуже, що задасте собі тільки труду з безнастанним писанєм листів до мене. Запевняю

Вас, що Ви для мене цілком обаянні а навіть не
милі. Ваша знакомість стала для мене тягаром.
Може бути, що Ви можете подонатись иншої панні,
бо густа є ріжні.

Прошу Вас отже рішучо: перестаньте засну-
вати мене своїми листами, бо в противному разі
більше їх не буду відбирати.

Людвіка К.

**Молода дама доносить батькови
про освідчини.**

Дорогий Отче!

Ваш останній лист, з якого я довідалась про
Ваше здоров'я, утішив мене дуже. Булаб я вже
скорше написала до Вас, так заведи щось пере-
шкодило. Тай про ніщо зрештою було писати.

Тепер одначе не можу довше зволікати. Мушу
Вас повідомити, що мій давній знакомий, п. В Н ,
освідчив ся мені недавно. Я не дала йому жадної
відповіді, тільки попросила о час до нимислу, бо
хочу порадити ся Вас, таточку. Любній таточку,
я признаюсь, що мені полюбав ся його характер і
здача і я радо його бачу. Тай усі його поважають.

Я радо подалаб йому руку колиб Ви, таточку,
не мали проти сього нічого.

Прошу Вас, таточку, скажіть мені скоро Вашу
гадку. Очікую нетерпеливо Вашої відповіді. Сер-
дечні здоровлення шлю

Вам, таточку,

і любім братам та сестрам

Юлія Б.

Син просить родителів о позвіл на заручени.

Дорогі Родителі!

Вже довгий час ждали Ви на мій лист. Хотів я було написати до Вас перше, так все якось не мав часу. Тільки Ви до мене довго не писали, тому я міг сподіватись, що коло Вас усе гаразд, таї собі не писав до Вас.

Нині хочу, як наказують мені мої сицивські обов'язки зглядом Вас, повідомити Вас про одну дуже важку річ, яка обходить дуже моє серце й від якої залежить усе моє будуче щастє.

Я зацікавився тут з однією дівчиною, якої характер, приємне поведєнє і доброта серця шанують мене найкращими надїями, і я радо хотївби мати її за свою жену. Я ще не сказав їй рішучого слова, бо жду на Вашу відповідь. Але о скільки я знаю, дівчина любить мене також, її родителі не мають нічого проти цього, щоби ми побрали ся. Вона є другою з ряду дочкою одного столяра, який досить добре стоїть, тільки не має поважнїшого майна.

Посилаю Вам її фотографію.

Ожидуючи нетерпєливо Вашої прихильної відмови чи здоров'я Вас щиро

Ваш син

Людовик Н.

Відповідь родителів.

Дорогий Сину!

Так довгий час очікували ми Твоїого листа, аж прийшов цей останній, який нас трохи здивував.

Ти пізнав дівчину таї просиш о шане позволенні: ни заручиши. Щож ми маємо Тобі відповісти? Миж не знаємо цієї дівчини і можемо хибн рішитиєь пієля Твоїх слів. Твоїє слови хвилять її. Ми не маємо причини Тобі не вірити, думисмо, що Ти вибрав з палезною розвагою, і тому не можем Тобі протиниєтьєь. — Хай Бог благословить Тебе, Сину!

Очінуємо єкорих Твоїх відвідни із пареченою.

Будь поздоровлений під

люблячих Тебе

Родитєєь.

Лист до батька з просьбою о руку дочки.

Вельмишановний Добродію!

Я чую, що я занадто смілий, коли позволю собі звернутись до Вас днєтовно в одній дуже важній для мене справі. Але я думаю, що Ви не будете гніватись на мене за цей крок, який євричинила тільки горяча ємпнатія до Вашної доньки, панни Дори. Не маючи нагоди поговорити з Вами про цю єприву єособнєто, позволю собі заявити Вам оєєю дорогою, що тільки Ваша донька Дора могла би дати мені то щаетєь, про яке я мрію, якого цілим єрєцем бажаю. Тільки одна Ваша донька могла би обдарити мене коханняєь, твм перозірваним ланцюхом, що лучить два єрєця на віки в єупружу.

Чи Ви, Шановний Добродію, маєте що проти нашої єупружої злуки?

Думаю, що моє стипендіє досить відповідно
шмогам Вищої доньки, яка хотіла б пійти змужж,
о скільки я можу судити, за урядники, що посліди-
би егалу пшты, достаточну для пристойного удер-
жаня родини.

Но пишу про свій характер. Сим себе не хочу
хвалити, и можу тільки гадити, що круг моїх товп-
ришів і вишкомпих уважили мене зпсеїди за добру і
шляхотну людину. Вирочім Ви можете самі засяг-
нути потрібних інформції про мене.

Що-до пшши Дори, то я певний, що вона не
відмовить мені прихильного слова.

Ще раз прошу Вас, Шан. Добродію, о позво-
лонне на пшшу злуку, а я зі спосі сторони запевнию
торжественно словом чести, що маю на оці тільки
будуче шцетс Вашої доньки.

Висловляючи Вам

моє глибоке поважанне,

очікую на ласкаву відповідь.

Петро С.

Відповідь батька.

Дорогий Пане С.!

Ваш лист зробив мені велику приємність. Що-
до мене, так я згоджую еп цілком на Вашу супру-
жу злуку з моєю донькою і радо Вас благословлю.

Моя донька рівнож приймає Ваше предложєнне
і великою приємністю. Позволю собі одначе звер-
нути Вам увагу, що на разі не можу дати жадного
віня своїй донці. Мої справи епльно погіршили ся,
так що я тепер не и еплі дати їй нічого більше крім

виправи. Пропшу отже, застаноїть ся над цюю справою і підпишіть мені по сумлінню, що Ви думаете. Лише, як Ви відступите тепер, коли Вам маєток кончо потрібний, ніж мавиб Ви пізній дорікати моїй донці, що вона не писала Вам жадного віна.

З щирим поважаннем

Мирон З.

Лист до родителів з просьбою о руку доньки.

Високоповажані Панство!

Звольте ласкаво дарувати мені, що смію звертати ся до Вас в такій важкій справі одєю дорогою. Моя нерішучість не позволяла мені висказати устно тих глибоких чувств, якими переповнено мое серце. Задля того позволю собі листовно заявити що люблю Вашу доньку, нашу Ірику, і що одинокое мое бажання є мати її моею дружиною.

Вже кілька разів хотів я просити Вас о її руку, але якась неемілість не позволяла мені цього зробити. Одначе нині, коли мої чувства не тільки що не змінили ся, але противно міцніють чимраз більше в моїй груді, прошу Вас о позволення відвідувати Ваш дім в характері судженого Вашої доньки. Думаю, що Панна Ірина не буде противна моєму бажанню.

Мої справи стоять цілком добре, так що баїду-же мені про всяке віно. Бажаю тільки дітати гарцу жену, яка булаб доброю гоєподинею та вірною товарнишкою моего життя.

В надї на ласкаву відповідь

Остаю з глибоким поважаннем

Теодор Ш.

Відповідь родителів.

Дорогий Пане!

Мило нам відповісти прихильно на Ваш лист. Як ми так і наша донька радо згоджусмо ся на Ваше пропозицію. З Вашими родителями жили ми довгий час в сердечній згоді та й Ви самих знаємо не від нас як чесну, повну такту людину, тому й тішить нас, що віддаємо свою доньку в гарні руки. Відлі обговорення цієї справи докладніше Ви будете ласкаві завітати до нас сьогодні вечером.

При сій нагоді екладаємо Вам

наші найгорячіші бажання

П. П.

Лист з освідчинами до старшої панни.

Вшанована Пані!

Щаслива судьба звелла мене на моє теперішнє місце поблизу Вас, моя Пані.

Щодня мав я нагоду бачити Вас і дивувати ся Вашій шлющадливості, працьовитості та Вашому гарному характеру. Ніколи передтим не зробила ни мене жадна дама такого глибокого вражіння, як Ви, так що я осмілю ся просити о Вашу руку. Доля хотіла, що я дотепер тиняв ся самітний, хоч я мав уже нагоду завести своє родинне гніздо.

Маю досить гарно занятте, а крім цього маєток, який вповні вистарчить на приличне удержанне. По глибокій розвазі рішив я предложити Вам бажанне стати мою женою, тому можете бути певні, що мені залежить лише на Вашому будучому щастю.

Коли Ви не маєте нічого закинути моєму характеру тай можете рішитись стати моєю дружиною, прошу сеїгаче ласкаво мені відповісти!

Остаю Вашим щирим поклонником.

Іван Б.

Прихильна відповідь.

Вповажаний Пане!

Ваші ласкаві слова зворушили дуже моє серце. Вони збудили бажання і мрії, які заснули на дні мого серця.

Признаю ся Вам, що я навчила ся Вас шанивати і любити від того часу, коли Ви переїхали в нашу сторону. Про любов я не думала, але вона муїла бути в мене, хоч я про се не здавала собі ясно справи. Ваш лист розбудив її. Я люблю Вас і хочу стати Вашою дружиною, коли тільки Ви вважаєте мене гідною до цього. Але мушу Вас попередити, що я не маю жидного маєтку.

Но зважаючи на мою опадність мені не можливо було зложити більше гроша. Коли Ви мене дійсно любите й хочете попровидити мене до свого дому як жену, я радо піду з Вами на шлюбний диван.

Люблячи Вас щиро

Евгенія К.

Просьба о руку вдови.

Дорога Пані!

Частійшо мав я нагоду стрічати Вас, і чим більше я Вас бачив, тим більше я пізнавав Вашу гарну душу й Ваш чистий характер. З кожним днем чужої спільноти, що щось мене тягне могутчою силою до Вас. За кожним разом збільшилась в мене охота заізнати ся з Вами ближче й з'єднати собі Вашу прихильність. На жаль обставини не дозволяли мені визнатись перед Вами устно, тому я вибіраю писемну дорогу. Хочу Вам сказати просто й щиро, що я Вас не тільки високо шаную, але й горючо люблю і Ви незмірно опсаєливили мене, коли згодили ся стати моєю дорогою дружиною. Ви знаєте досить добре мене й мої обставини, так що я не потребую про них розпитуватись. Як можете любити мене як свого мужа й віднайти в мені хоч частку страченого, так прошу уцаєливити мене кількома ласкавими словами відповіді, а там я устно предложу Вам мою просьбу о Ваше серце й руку.

Ваш щирій поклонник

Петро Н.

Прихильна відповідь.

Вшоважаний Пане!

Ваше шановне писемо з дня.....приємно мені здивувало. Вже від дивна знаю я Вашу шляхотну вдячу та Ваш прямий характер. Але вїколи не прочувала я сього, щоби Ви просили мене колись о мою руку. Вож я не забула ще мого дорогого покій-

ного мужа, та ніколи його не забуду. З мого серця ніколи не шезне дорога згадка про його, навіть при боці нового мужа. Коли Ви хочете взяти останню частку моєї любови, так прийдіть і прийміть моє сердечне стиснення руки.

Буду просити відтак Всевишнього, щоби я була для Вас тим, чим Ви бажаєте мене мати.

З глибоким поважанням.

Юлія Л.

Відмовна відповідь.

Вповажаний Пане!

Вашо письмо приносить мені велику честь, однак я не можу сповнити Вашої просьби, бо я прирекла свято, що по смерті мого дорогого мужа не буду женою жадного иншого мушцини, бо не сила мені віддати любов другому мушцині, якої я вже не маю, тому що посвятила її всю дорогому покійникови.

Прикро мені слати Вам таку рішучу відмовну відповідь. Одначе годі! Я хочу прожити свої останні дні в відосібленню і в єдиній згадці про мого любого мужа. Хай судьба пішле Вам иншу жінку, при боці якої Ви чулиб себе щасливим.

Желаючи Вам сього

Остаю з поважанням

Юлія Л.

Лист молодого фермера до фермерської дочки
Дорога Тovarишко!

Дуже важна справа спонукала мене написати цей лист. Вже від кільканацять літ ми знакомі з собою, ходили разом до школи, разом бавили ся, так що завязала ся між нами щира дружба. Сю дружбу скріпляли ще приязні відносини наших родителів. Сих кілька молодечих літ минули як блискавка. Я й не спостеріг ся, як став дорослим парібком, а Ти дорослою дівчиною в цвіті віку.

Батько мій хоче віддати мені господарство, бо вже не може сильно працювати із-за старости, але наперед каже мені постаратись о господарство.

Я вже перейшов гадкою всі інші дівчата, але жадна з них не подобала ся мені так як Ти. Бо тільки Ти одна мила мому серцю, Тебе одну тільки міг би я взяти за жону. Не знаю однак, чи схочеш мене, чи Твоє серце вільне ще, бо не один фермерський син заскакує коло Тебе. Таї не дивож, бо Ти дівчина як калина.

Коли Ти не віддала ще свого серця нікому, коли маєш хоч іскру любови для мене в своїм серці, так прошу Тебе, стань разом зі мною на однім шлюбнім коверці та злучи свою долю з моєю на віки.

Мої родителі радо згоджують ся на нашу звязь, а так само, думаю, й Твої, розходить ся тепер тільки о Твоє слово, моя Дорога.

Будь здорова, чорноброва!

Не дай мені довго чекати на відповідь.

Твій аж до смерти

Михайло З.

Прихильна відповідь.

Дорогий Михаєю!

Твій лист незвичайно мене втішив, бо він дав мені відповідь на то, про що я вже давно тільки мріяла. Я люблю Тебо, Михаєю, вже від давна. Але я не могла якось признати ся перед Тобою, що Тебе люблю. Аж Твій лист отворив мені уста.

Люблю Тебе, мій соколе, і тільки жду на хвилю, котра нас злучить на віки.

Твоя Мелася Н.

Лист ремісника.

Дорога Панно Маріє!

Прошу дарувати мені, коли я пишу цілком просто про те, що думаю, а не гаршими, вишуканими словами. Я собі простий чоловік—ремісник, який не має часу на те, аби ломити собі голову над тим, якби то дуже гарно написати листа. Тому я без усяких натяків хочу сказати просто й отверто, що я Вас дуже люблю і хотівби як чесний ремісник, злучити своє життя з Вашим. Кілька літ блукав я по різних містах, бачив не одну гарну папну, але жадна з них не подобала ся мені так дуже, як Ви. Ваша працьовитість, ощадність і скромність, се не оцінені екарби для мене.

Но буду про себе багато говорити, бо Ви й так мене добре знаєте. Думаю, що я не маю злого серця, що Вам буде добре зі мною жити. Коли не маєте нічого проти мене, так я віддаю Вам у Вашу

власть моє серце, яке тільки для Вас одної буть ся.

Як знаєте, моє ремесло не іде мені впе, а колищо мені брак у моім господарстві, так се певно жінки.

Коли відпишете мені прихильно, то поговоримо пізнійше о нашій справі більше. Поклищо я кла-няюсь Вам низько.

Ваш Микола С.

Прихильна відповідь.

Дорогий Цане!

Я дуже вдяча Вам за Ваш лист і за Вашу щирість і отвертість. Я так само хочу бути щира з Вами і тому скажу Вам отверто, що я Вас також люблю і високо Вас ціню.

Я порадила ся в цій справі своїй матери, а вона нічого не має проти нашої злучки, бо знає Вас як чесного правого чоловіка. Пристаю отже на Вашу пропозицію і радо стану Вашою женою. Буду старати ся, допомогати Вам по своїм силам у Вашому ремеслі та господарстві. Вмію бути опадною, бо я також донька ремієника.

Будьте ласкаві відвідати нас як найнекорше, а тоді поговоримо основнійше. Очікуючи Вас нетерпеливо,

Остаю Вам відданою щиро

Тесея М.

Відмовна відповідь.

Вповажаний Папе!

Дякую Вам за честь, яку Ви зробили мені Вашим вибором. Хоч як мені прикро, мушу однак заявити Вам, що не можу прийняти Вашого пропозиції. Я прирікла собі не виходити ніколи заміж, до чого змушують мене важні причини. Маю стареньку, хорую матір, яку я люблю над життя, для якої я одинока потіха й розрада. Також маленький брат і сестричка віддані під мою опіку.

Коліб я виїхала заміж, не могла б я сповняти своїх обов'язків єупроти матери та родини, бо муж був би для мене найпершим.

Я не мала б спокійної хвилі, коліб я знала, що моя мати тернить невігоду та недостачу.

За тої головної причини не можу віддати Вам своєї руки.

З глибоким поважаннем

Катря Н.

Лист вдівця.

Дорога Пані!

Ваші визначні чесности, Ваше гарне серце й чиста душа звернули мою увагу на Вас і зродили в мені бажання, запізнати ся з Вами ближче.

Чи не могла б Ви рішити ся, поділити зі мною радість і горе та заступити мені покійну дружину, а моїй дитині матір?

Я вже в тім віці, де людина поважно застанов-
ляється над кожним своїм кроком, тому прошу моє
предложення уважити за цілком серйозне. Я бажала
мати вірну та тиху жену, добру господиню, а дитини
моєї дитини люблячу матір. Зі своєї сторони жер-
тую свою любов і запевнене гарне життя.

Коли Ви не маєте нічого проти цього, щоби ста-
ти жінкою вдівця і матерю моєї дитини, так будьте
ласкаві відписати мені кілька стрічок.

Здоровлю сердечно.

Тарас Т.

Прихильна відповідь.

Дорогий Пане М.!

Ваше щире писемко з.....здивувало мене не-
мало, тому що між нами є велика масткова різни-
ця. Я застановляла ся довгий час, що маю Вам від-
повісти. Так, послухайтеж! Я все Вас високо ціни-
ла, відколи я Вас пізнала, а Ваша Покійна дружи-
на була мою щирою приятелькою. Коли Ваша
просьба серйозна, я старатисьму совісно заступити
Вам Вашу дорогу жену, а Вашій дитині матір. Рі-
шайте тепер по своїй совісти та по голосу свого
серця.

Ваша вірна приятелька

Марія Ш.

Відмовна відповідь.

Вповажаний Пане!

Немалу честь зробили Ви мені Вашим листом. На жаль обетавини мої не дозволяють мені прихилити ей до Вашої проєбви. Ви певно знаєте, що не я сама розпоряджаю своєю рукою. Родителі мої не дозволяють мені виходити заміж, коли вже з першого подружа є діти. Прикро мені дуже, але я мушу слухати волі родителів.

Остаю з поважаннем.

Анна Г.

Другий лист вдівця.

Ласкава Пані!

З хвилиєю, як я заізнав ей з Вами, розгорілоє в мойому єєрці горяче чуєтво любви. Але глубоке поважанне, яке я чую до Вас та непевність, чи Ви прихильно приймете мой заяви любви, змущували мене до довшої мовчанки.

Але єєрце не обманути! Не єила мені носити в ньому тасмно то, що вже віддавна хоче вирватись на зверх, не єила мені тайти дальне того, чим переповнене в щєрть мос єєрце. Очікую на Ваш оєуд, який ущасливить мене на віки, коли згодите ей віддати мені Ваше єєрце.

Позвольте мені манити себе надією, що Ви не відкинете мосї ємілої проєбви, що недалека хвиля, коли зможу Вам уєтно виновієти то, що криєть ей на дні мого єєрця. А тепер хай вільно мені буде назвать ей Вашим вірним слугою.

Вячеслав Б.

Прихильна відповідь.

Шановний Пане!

Велика прихильність, з якою Ви відноситеся до мене, правдива щирість, з якою Ви висказуєте свої шляхотні чувства, примушують мене прийняти Вашу пропозицію. Вона тільки честь мені робити своїми завданням від тепер буде ставати ся з кожною хвилиною гіднішою того довіря, яким Ви мене наділили. Старатисьму сповняти по совісти ці обовязки, що їх накладає на мене нова звязь. Знаю, що старинні мунчина потребує чутливої душі ще більше, як молодій. По зможі буду старатись бути для Вас тим проміжком, яке освітлює поноурі хвилини життя.

Думаю, що зрозумієте мої щирі думки, і в тій надії

Остаю щиро Вам прихильна

А. Н.

Відмовна відповідь.

Шановний Пане!

Вельмишочесно для мене Ваше пропозиція збільшить цю пошану, яку я завжди чула до Вас. Вірю, що Ви хочете посвятити ся для свого щастя. Но сумніваю ся, що наше спільне життя відповілоб нашим взаїмним бажанням. З вдячністю прийнялаб я Ваше пропозиція, на жаль мої прикрі родинні відносини не дозволяють мені на цей крок.

Жалую дуже, що Ваш вибір випав на мою особу. Ви моглиб легко знайти иншу жінчину, не

зв'язану нічим, яка може булит гіднішою Ваших шляхотних прикмет. Сподію ея, що ця обставина не змениить Вашої прихильности до мене, тим більше, що я тут не при вині. Прийміть мої щирі запевнення правдивого поважання.

З. З.

Лист до матери з просьбою о руку дочки.
Ласкава Добродііко!

Пишу цей лист в надії, що простите мені мою смілість. Справа, яку тут порушую, є для мене першорядної ваги.

В часі відвідин у Панетва Н. Н. пізнав я Вашу доньку, панну Оксану. Вже першим своїм поглядом викликала вона на мені таке вражіння, що я його не в еялі описати словами. Перебуваючи довниіи часе у Панетва Н. Н. мав я нагоду пізнати панну Оксану блище. І чим більше зближав ея я до панни Оксани, тим еяльнійші чувства збуджували ея у мене. Я не ечув ея, як полюбив її горячою любовю:

Я признав ея її із евосі любови і хоч не дістав рішучої відповіди від Ньої, так я певний, що панни Оксана хоче дати головне слово Вам, Пані Добродііко!

Не думаю, щоби П. Добродііка уважали мене негідним Вашої доньки. Характер мій, думаю, трохи Вам знакомий, так що я не потребую про себе Вам писати. Маєткові мої відносини є в цілком доброму етані. Невдовзі думаю отворити свою власну тор-

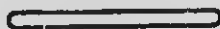
говлю і тому добра та щира порадниця та помічниця потрібніша мені тепер, як коли небудь иншим часом.

Прирікаю Вам, Пані Добродійко, що старатись-му бути найліпшим зятем і мужем.

Надіючись на прихильну відповідь,

Цілую руці.

Ворис Г.

Відповідь матери.

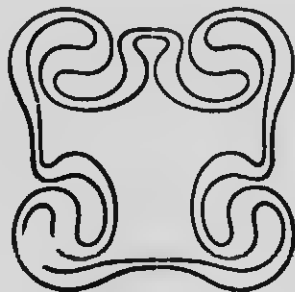
Вшанований Пане!

Ви добре зробили, що зі своїм листом віднесли ся на мою адресу, як матери, що однічка може розпоряджатися рукою своєї доньки. Дякую Вам за честь, яку Ви зробили нам, заявляючи свою готовість прилучити ся до нашої родини. Ни жаль одначо я не можу вволити Вашої просьби, а то з тої причини, що моя донька ще за молода, щоби могла входити в супружу звязь.

Маю надію, що тих кілька слів не візьмете мені за зле,

З належитим поважанієм

А. Н.

III.

Листи залюблених і суджених.

Лист до милої по відїзді в чужу сторону.

Моя любя, дорога Лесю!

По довгій чудній подорожі дістав ся я якось щасливо на мого нове місце побуту. Першою моєю рідкою та першим завданням було написати лист до Тебе, моя Дорога, сказати Тобі, як сумно, ох, немовно сумно чути себе далеко від любові поетити, яка для Тебе є дорожа над усе в світі, яка я для Тебе всім! Здавалось мені, що мого серце пукне і журби та туги за Тобою! Напиши мені кілька слів, Мила, розрадь мене своїми щирими речами, бо Ти одинока моя розрада в чужому краю.

Коли я сиджу самотній у вечірнім сумраці, думаю тільки про Тебе, Голубко, і здасть ся мені, що Ти недалеко від мене. Ох, як тоді радісно мені на серці! Хотів би забути за все в світі, тільки цілувати Твої рожеві уста, дивити ся в Твої ангельські очі. Я все з Тобою в думках розмовляю. І се підтримує мене в моїй самотині, до нас мені надії, що наша розлука триватиме тільки короткий час, а там...!

Напиши мені зараз довгій а довгій лист; а щаслю години, доки його не одержу.

Цілую Твої очі

Мирон.

Відповідь.

Милій мій!

Яку радість приїє мені Твій листочок! Як люботарно було мені його читати! Яка пустка без Тебе, мій милій, докколи мене! Ні з ким поговорити, ні з ким порадуватись! Ніде не можу я знайти радості без Тебе, таї навіть родителі не відносять ся для мене такими, як були колись. Вони не знають, що Ти для мене все, Ти моя радість і моє горе, Ти для мене сонце мене!

Тужу день і ніч за Тобою. Числю дні і ночі, години і хвили до цього щасливого дня, коли побачу Тебе назад, мій соколе! Ох, як хотілось би мені присісти той день, годину!

Вертай, мій голубе, вертай скоріш!

Цілую Тебе сердечно

Твоя Леся.

Лист до милої з віддаленя.

Найдорозша Одарко!

Кілька днів минуло від часу, як я попрощав ся з Тобою, а як ліпиво минають хвили. Не увіриш, як сумно на душі мені! Тільки про Тебе думаю, моя Мила, з Тобою веду тиху розмову, за Тобою тужу.

Наймилийша для мене хвиля, коли виїду за місто на поле, де можу на самоті думати про Тебе. Думки линуць до Тебе, до Твого городя, до ми нерозсиділи під розлогою липною... Помятася?

Але тільки коротку хвилю тривас той присмний самообман. Пробуджую ся й бачу себе знов самотним.

Але я нічого не пишу Тобі про мою подорож. Коли я поприщався з Тобою та Твоїми родителями здавалося мені що я стратив половину душі. Поїхав шевинетин немов сжежений і руйни в місця. Я виплинув з вікна й побачив, що Ви на принципі, повішали за мною хусточками. Я стояв у вікні, як довго не стратив Вас із очей. Потім мене огорнула задума, а якої збудили мене дві жидки, що голосно почали говорити про якісь свої торгові справи.

Віннісць досить мені подобився. Тільки сумно, мені, що мої брати Українці, сидять тут ближчим сном. Деми найменшого руху, а шийгірше, деми щирих одиниць, які хотілиб вивести щезлого брати з зачарованого кола темноти!

Як розглянуєш, пишину децю більше. А тепер прощай, Мила, та не забувай, що далеко від Тебе людини, в якій тільки до Тебе серце бить ся.

Твій вірно Тебе люблячий

Володим К.

Лист милої, що тужить за милим.

Дорогий мій Соколе!

Вже так довго не маю ні одної ністочки від Тебе. Серце моє тернить великі муки. Ах, яка страшна оця непевність. Що за причина, милий, що не пишеш листів до мене? Чи Ти хорій, чи забув про мене, чи... може покохив пишину?

Ти жорстокій, дуже жорстокій, коли виетавляеш мене на муки непевности. Тобі може байдуж-

жо там, а тут сидить і воркує голубка, що немає голуба. Озовись, мій милій, хай знаю, що що но забув про мене. Ах коби Ти знав, кільки я сліз проллю, кільки я ночий виплачу! Чомуж я так горячо Тебе кохаю. Чому Ти завсїди мені перед очима?

Вчера я виїшла на часочок проходить ся. Вечорїло вже. Сонце сїдало вже спочивать і працювало своїм останнім поцілусм стомлену гамором дня землю. Думаючи засно о Тобі заїшла я над річку, в то місца, де беріг заквітчаний свїжими незабудьками. Серце зацемїло мені з болю на вид цих цвїтів, що є знамям щирої, незмінної любови.

Я зірвала букет із тих цвїточок і принесла його домів. Посилаю Тобі одну цвїтку на епомин. Хай вона говорить Тобі: Не забувай о тїї, що горяче Тебе кохас і тужить за Тобою.

А тепер будь здоров, мій соколе ясній, тільки не забудь зараз написати листа, щоби Твоя мила не терпіла дальше мук непевности.

Твоя на віки

Оксана.

Лист прощання.

Дорога Софійко!

Надійшла та клята година, коли я змушений покинути рідне місто та попрощати ся з Тобою. Завтра рано—вранці вирушаю в далеку дорогу. Я вже попрощав ся з Тобою, але чую потребу написати Тобі ще кілька слів на епомин і заявити Тобі свою горячу любов. Мої любови ніщо не заглу-

шить. Куди я тільки не ходжу, всюди бачу тільки Твій образ, Твої голубі очі, глибокі як море. І де тільки буду, думати му тільки про Тебе, моя Софійко!

Люба моя! Предмето моїх мрій! Не забувай про мене, бо чим бувби я без Твоєї любови? На саму згадку про це огортає мене розпука. Але пощо сумувати, коли моя Софійка любить мене щиро й любить-мо все, на віки.

Як тільки приїду на місце, напишу Тобі зараз листа, а тепер прощаю Тебе.

Твій вірний

Левко А.

Посилаючи дарунок.

Найдорозша Анно!

Рівночасно з цим листом позволю собі заслати Тобі маленький дарунок на спомин. Не має він більшої вартости, але, як виселів моїх горячих почувань до Тебе, він може бути цінним для Тебе. Колиб це було в моїй силі, я всі скарби світа зложив би перед Твїми стонами, але можу тільки віддати Тобі моє серце, що горить любовю до Тебе, і цей малий перетень. Прийми його, моя Найдорозша, і ноєси його на тій руці, яку Ти мені прирїкла. Хай він буде знамям моєї любови та пригадає Тобі завжди в хвилях зневіри на моє серце, що тільки для Тебе бєть ся, що тільки в Твоїй любови видить для себе

найвище щастя. Хай цей перстень зединить нас сильнійше й буде висловом нашої звязи.

Що но одна година мине, заки ми получимось з собою, але Ти потіш ся, що не довго вжо мені блукати. Незабаром верну до Тебе, моя зірко, а тоді ніхто нас вжо но розлучить.

До милого побачення, Люба! Напиши мені скоренько, бо я з неспокоєм очікую Твого листа. Колиб я міг, орлом злетівби до Тебе, та не сила мені.

Поручаючись Твоїм пам'яті,

Остаю на віки Твоїм

Теодором.

Відповідь.

Не чую ся в силі описати моєї радості, коли принесено мені лист, а в ньому прегарний перстень. Спершу я поцілувала його й притиснула до серця, а відтак наложила на палець. Не можу натішитись ним, не для того, що такий прегарний, але що це пам'ятка від Тебе. Знаю, що Ти тяжко працював, від уст однімав собі, щоби зробити мені таку приємну несподіванку.

Дякую Тобі, мій Милый, за щирю пам'ять і добре серце. Я не можу віддячитись Тобі, бож не можу кохати Тебе більше, як тепер кохаю, а иншого способу, як Тобі віддячитись, не знаю.

Показувала Твій подарок родителям, сестрам і кривним. Всі хвалять і жслають мені, що маю такого Судженого.

Тепер прощаю Тебе, мій Милій. Дякую ще раз і запевняю Тебе про свою горячу любов до Тебе.

Твоя на все
Марія.

Суджена посилає свою фотографію.

Дорогий мій Скарбе!

Не знаєш, яку велику радість вчинив Ти мені тим, що післав свою фотографію. Вона така гарна... і цілком, цілком подібна. Оправлю її в гарні рами й завішу в своїй кімнаті. Це буде найкраща, найдороща краса в ній. Коли подивлюся на Твою фотографію, буде мені здаватися, що дивлюся на Тебе самого.

В останнім листі Ти просив мене, щоби я приєднала Тобі також мою фотографію. Ця Твоя просьба втішила мене немало, бо віджу, що я для Тебе все така дорога, як була. Щоби сповнити Твоє бажання: пішла я вчора з мою товаришкою Одаркою до фотографа Н... Він зняв мою фотографію і знімка випала чудово. Хай цей мій образ пригадає Тобі завжди на Твою Анну, що надмірно Тебе кохас.

Кінчу вже, бо маю дуже шльну роботу. Впрочім Ти дістав від мене недавно широкий лист.

Цілую Тебе Твоя вірна
Анна.

Лист на імянини судженого.

Дорогий Никольцю!

Як сумно мені, що не можу бути при Тобі в день Твоїх імянин. Потішас мене тільки одна думка, що незабаром Ти будеш при мені на віки. І це не буде вже ніякий сон, що вже не мрія, а солодка дійсність. І та дорога дійсність додає мені сили зносити з тихим спокоєм Твою неприсутність.

Прийми мої щирі бажання з нагоди Твоїх імянин. Хай життя буде для Тебе гарним побідним походом, побідною борбою. Прийми й мою стяжечку, як знак моєї щирої любови. Не горди нею, а я старатимусь післать Тобі щось багато кращого на Твої імянини за рік і поздоровити Тебе сердечним поцілуєм. Тоді будемо ми вже разом в одному домі. Тоді вже не суджена, але дорога Твоя дружина складатиме Тобі свої горячі желання.

А тепер тисячі поцілуїв прийми
від Твої будучої дружини,
Люби М.

Лист на імянини судженої.

Люба Дарино!

Сьогодні імянини моєї Дарини, моєї найлюбійшої судженої і будучої дружини, мого найдорожчого скарбу на світі. Щирі желання Тобі, Дорога, від мене! Хай щаслива судьба буде Твоїм вірним другом! Довгі літа любови хай злучать нас на віки! Щастя хай світить свій смолоскип усе перед Тобою,

хай смуток і горе будуть Тобі незнані, а любов могоучим огнем палас в Твоїй груді!

Висказом моїх сердечних бажань хай буде цієї шаль і брошка, на якій серце пробите наскрізь стрілою. Ця брошка будо пригадувати Тобі на мою серце, що терпить любий біль ізза стріли кохання, що прошила його наскрізь. Прийми ці дарунки з таким серцем, з яким я їх Тобі посилаю.

Думаю, що за рік будемо вже разом. Но будо нас ділити далекий простір і будемо безмірно щасливі.

В надії на ті любі часи цілую Тебе, Мила,
Твій суджений

Богдан А.

Відповідь судженої.

Дорогий Богдане!

Богато желань одержала я сьогодні. Мої родителі, кривні і знакомі складали мені свої горячі бажання, але, признаюсь Тобі, Твій щирий лист зробив мені найбільшу радість. Я чую себе такою щасливою, що не в силі навіть висказати цього словами. Кілька разів уже читала я Твого листа і ніяк не можу начитатись. Дарунки Твої дуже гарні, голвно брошка з серцем пробитим наскрізь стрілою.

Та не такі гарні подарунки, як слова, що Ти пишеш мені при нагоді посилки тих висказів любови. Як глибоко-щиро вражають мене Твої слова, якими Ти запевняєш свою любов. Як ніжно торка-

ють ся вони мого серця. Яко горячо чувство взаїмної любови викликають они в мені.

Хай тих кілька слів відповіди запевнять Тебе в моїй незмінній любови до Тебе.

Ждучи нетерпеливо на той час, що злучить нас на віки, остаю Твоїм вірним другом.

Дарина.

Желанне милій Нового Року.

Дорога моя Ялино!

Не знаю, чи який Новий Рік був для мене таким милим, як теперешній. Таж у цім році зєднаємось ми на все з Тобою, Найдороща! У цім році Ти будеш тільки моєю. Ти, що стала цілком моїм життям. Що буде найщасливіший рік для мене. Яка безгранична радість огортає мене на ту гадку, що незабаром буду спроможен назвати Тебе моєю. Мої золоті мрії стануть справдішною дійсністю.

Але я за своїм щастем забув навіть на цілком моїм листі. Желаяю Тобі, мій Ангеле, щирою щастя. Хай дні Твої пливають спокійним ясеним руслом, як та річка небурхлива. Радість хай буде Твоїм нерозлучним другом, а любов вічно панує у Твоєму серці. Будь здорова, як рибка в воді, а гожа як рання роса.

Желаяю Тобі всього добра і запевняю про свою незмінну любов.

Твій
Петро.

Мила сповіщає милого про примус родителів.
Любий Олесю!

Сумні—невеселі були наші таємні заручини. Сумні задля того, що не могли ми донести про них родителям. Ти не хотів моїх родителів просити о мою руку, тому що не вважав що себо на гіднім становищу. Ти постановив подождати до того часу, коли Ти будеш міг еказати їм гордо: Я прошу о руку й серце Вашої доньки, бо вважаю себо гідним того. Ти знаєш, милий, що я Тебе завсіди одиначково цінила. Ти все однаково для мене дорогий. Але родителі мої думають про такого жениха для мене, який міг би дати мені гарне удержанс. І вони вже мають на приміті будучого жениха для мене. Вони не знають того, що він осоружен моні. Но можу я спокійно дивитись на нього, такий він мені противний.

Думаю, що колиб я навіть витерпіла не знати що, не пішлаб я за нього. Це брусватий і нещляхотний чоловік. Я не можу собі представити, як моглаб я погодити ся з його вовчим поглядом.

Я визнала все родителям, але вони й слухати нічого не хочуть. Вони не знають, що таким поступованнем ранять глибоко мое серце. Але хай буде, що хоче, я не піддам ся ніколи. Мое серце не знатиме нікого крім Тебе. Прилітай соколе, скоріш, бо Твоя пташка сизокрила день і ніч плаче, побивасть ся за Тобою.

Прилітай і забери мене з собою.

Чекаю на Тебе, орле,
Твоя Катруся.

Рішуча відповідь милого.

Вірна Катрусю!

Коли цей лист дійде до Твоїх рук, знай, що Твій сокіл уже в дорозі. Бистро летить він, щоби видерти голубку з пазурів жоретоккого шуліка. Іду для розмови з Твоїми родителями. Представлю їм рішучо мої бажання, бо думаю, що надійшла вже відповідна хвиля. Почуваю себе муцциною, що сміло може сягати по руку жєнщини. Моє теперішнє становище запевняє, що буду в силі удержати родину. Сміло гляджу в будучність, певен побіди над Твоїми родителями. Думаю, що вони з'уміють поєтупити як елід і без вагання віддадуть мені Твою руку. Моя минувшість є найкращим свідоцтвом для мене, а теперішнієть певно не завстидаєть єя перед минувшієтєю.

Колиб Твої родителі були на стільки короткозорі, що не виділиб, де лежить щастє їх дорогої доньки, я не завагаю єя перед рішучим кроком. Знехтую їх волю й тим покажу, що мені більше залежить на Твоім щастєю, як їм. Незабаром Ти будеш повнолітна й будеш розпоряджати єама євосою долею.

Тому, мила крїпнєсь! Щастє наше недалеко!

Цілую і здоровлю сердєчно

Твій Борис.

Суджений питає про причину зимного поведення судженої.

Дорога Маріє!

Вчора пережив я сумні-пересумні години. Тяжким тигарем упали вони на мою грудь. Ти була вчора така мовчазна, така зимна й чужа супроти мене, хоч я з цілою щирістю, як завжди, відносив ся до Тебе. Задля більшого товариства не міг я запитати Тебе про причину Твого мовчання, тому роблю це нині листовно.

Що спонукало Тебе, мила, до такого немилосерного, жорстокого поведення супроти мене? Чи яка неприємна приключка зіснувала Тобі Твоїй гарній настрії, чи може моя невідповідно захованість було тут причиною? Це справилоб мені велику прикрість, бо на Твоїй симпатії дуже мені залежить. Пригадай собі на приречення, яко ми дали собі взаїмно: ніколи нічого перед собою не скривати, але щиро й отверто висказувати наші всі почування, нашу радість і наш біль. Можеш бути переконана, що я радо оминатиму все те, що каламутилоб Твій спокій і булоб для Тебе неприємним. Не скривай отжо причини Твоеї мовчанки вчорашнього дня. Це справилоб мені велику муку.

Коли не я, але другі люди винні в сьому, так напши мені, хай знаю, що я вільний від закиду. А я поможу Тобі певно забути на сю неприємну хвилю.—Можо це була хвилева недиспозиція? Не скривай і того переді мною!

Заспокій кількома стрічками

Твого Любомира.

Пояснення судженої.

Дорогий Любомир!

Прости мені за моє невідповідне поведіння супроти Тебе й не гнівайся на мене! Ти зовсім був певний. Я гніваюся тепер на себе саму, мій милу, що зробила Тобі таку прикрість. Прости мені, прошу! Не буду ніколи такою жорстокою.

Першою причиною мого невеселого настрою був нервовий біль голови. Потім мене дратувало невмістне поведіння одної дами в товаристві.

Не гнівайся більше й приходи сьогодні вечером до нас. Щирі поцілунок чекають Тебе від
Твоїї Марії.

Заповнення любови.

Найдороща Стасю!

На моє велике горе переконуюся чимраз більше, що Ти не віриш щиро моїй любови. Головно Твоя вчорашня розмова вивнула мене в сумнім переконанню, що Ти не даси віри моїм присягам і сумніваєшся про моє щире кохання. Ох, моя мила, чим переконую я Тебе, що Твоя недовірчивість цілком не на місці! Коли так думаєш про мене, кривдиш мене дуже, тим болючіше, що цілком несправедливо. В життю людини є нераз такі похмурі дні, які засівають у її душу зневіру до всього, навіть до власного щастя, що є в його руках. Моя Найдороща! Памятай, що в Твоїх руках судьба моя, що Ти тримаєш ключ до мого щастя, що зневірою вли-

васні отруту в моє серце. Вір моїм почуванням, вір ударам Твого серця, вір його щирій мові, а воно ніколи Тебо не зрадить.

Кінчу й цілую тисяч разів Твої ручки, а зики вільно мені буде діткнутись Твоїх рожевих уст, тихо шепчу Тобі: кохаю Тебе любі!

Твій Ярослав.

Суджений зриває любовну звязь.

Вповажани Пани!

Від якогось часу закримітив я, що Ви для мене цілком холодні. Нерозумно здавалося мені, що Ви розмовляли зі мною тільки якби з примусу, поволи відкидали слова та були цілком розсіяні. Цілком инакше заховувались Ви в присутності та в товаристві Володимира. Тоді якийсь заміг оживляв Ваше лице, я розмови плели глибоко. Видко, Ви чули себє щасливо. Це спостереження боліло мене дуже, однак я мовчав. Але вчора побачив я Вас на проході з ним; ви йшли з ним рука об руку, задивлені в себе. Я набрав переконання, що Ви не можете бути зі мною щасливі. Тому постановив я зірвати нашу звязь. Роблю це тим більше, бо я закримітив, що Ви як і більша частина сучасних панночок, любите стріти ся занадто, а домашнє господарство не має для Вас найменшої вартости.

Желаючи Вам щастя в Вашій новій звязи

Остаю з глибоким поважаннем.

Никола К.

Лист із доріканнями.

Вповажаний Пане!

„Найдорожчий мій Скарбе“, „мій Ангеле“, „кохаю тебе на віки“, це вискази, яких повинно було в Ваших листах до мене. В останнім листі пишете, що з причини негарних матеріальних відносин зриваєте зі мною всяку звязь.

Будьто переконані, що я сподівала ся цього, тому Ваш лист не зробив на мені жадного хотьби й найменшого вражіння. Правда, спершу я вірила Вам, Ви здобули мою симпатію, але пізніше я переконатися і то з Ваших вічних і шнекопарних присяг, що Ви легкодушний чоловік. Бо хто присягає часто, той показує, що сам не вірить у свою правдивість. Впрочім я довідала ся, що Вам не першій тій листи писати. Признаюсь Вам, що моя симпатія перемінилася ся тепер у погорду. Добре ще, що це стало ся скорше, як я думала. Прощю Вам ту кривду, яку вчинили Ви мені своїм поступовинням, прошу одначо о зворот усіх моїх листів, які я писала до Вас. По одержанню моїх листів вишлю Вам Ваші.

Верка.

Панна зриває любовну звязь.

Вповажаний Панне!

Кілька місяців тому Ви заявили мені свою любов і попросили моїх Родителів о мою руку. Родителі згодні ся на то, але під сим услівем, що Ви

залишите свій поганий спосіб життя. На жаль мої
родителі завели ся в своїх сподіваннях. Ви мабуть
були цілком певні вже, що я буду належати тільки
до Вас, бо зовсім не додержали свого прирочення.
Ви вернули до динного способу життя, почали пити
страшенно, а раз навіть дозволили собі в пийім
стані зачіпити мене в безличний спосіб на вулиці.
Дійшло також до моєї відомості, що Ви висказува-
ли ся не кончо похвально про мене, при чім Ви
зазначували, що Вам я зовсім байдужа, а дбаєте Ви
тільки про со, щоби зигарбати мій поєнг.

Супроти таких вістий не може бути й мови про
це, щоби я виїхала за Вас зиміж.

З поважанням

Анна Н.

**Мущина стараєть ся відновити зірвані від-
носини.**

Найдороцца Панно Еміліо!

Не знаю, що дієть ся тепер зі мною. Здаєть ся
мишї, що потеряю свої глuzzi. Не разї я но міг зро-
зуміти значіння Твого листу, Найдороцца, а коли
другий раз прочитав я його, попав я у велику роз-
пуку. Признаю, що я поступив цілком нерозумно,
алеж чи задля того має бути знівечена ціла моя бу-
дучність. Найдороцца Панно Емілію, будь ласкава
вислухати мого оправдання.

Було то в суботу. Пан Н. справляв свої імліни-
ни й між иншими запросив мене. В часї забави ка-

зав він дати дві бутельки вина, при чім я випив кілька келишків без жадної шкоди для себе. По сїм випив я що два кухлі баварського пива, яке зовсім приголомшило мене й мені почало крутитись у голові. Признаюсь, що я зле зробив, але зашевняю, що це вже більше не повторить ся. Щоби я маи Тебе обмовляти, не вір сьому, Найдорожча, бо це груба неправда. Це певно котрийсь із моїх „приятелів“ правдоподібно з зависти, що Ти не звертаєш на нього такої уваги як на мене. Свідчу ся Богом, що я ніколи не виражав ся зле ні про Тебе, ні про Твою родину.

Надію ся, що по сїм виясненню справи Ти прости мені, а я прирікаю Тобі словом честі, що від тепер буду стеречи ся навіть баварського пива.

Віддипний Тобі щиро
Роман З.

Відповідь.

Дорогий Паве Романе!

З великою присмієстю прочитала я Твій лист і тїшу ся, що все вже вияснило ся. Я певна, що на будуче Ти будеш вистерігатись усяких подібних нагод, які шкодять не тільки здоровлю, але й честі. Вірю Тобі також, що Ти ні про мене, ні про моїх родителів не висказували ся зле. Тому з щирої душі прощаю Тобі. Мусиш однак вияснити цілу річ перед моїми родителями, а я певна, що вони нічого не будуть мати проти сього, щоби Ти бував у нас. Надіючись, що наша згода не буде від тепер закаламучена.

Здоровлю щиро
Емілія Г.

Кавалер зриває заручини.

Вповажаний Добродію!

З правдивою зичливістю і щирим привязаннєм зближився я до Вашої доньки в тій надії, що згодом зеднаю собі її цілковиту любов і прихильність. Від першої хвилі старався я всіми силами заслужити собі на ту прихильність зі сторони Вашої доньки, на жаль однак внаслідок моїх старань було тільки холодне поведіння панни Марії супроти мене. Тепер пізнав я, що вдача панни Марії зовсім не відповідає моїм вимогам, виджу, що між нами настане чимраз більше відчуження, більше, як я про те думав спершу.

З тої причини я зриваю зв'язь, яка лучила мене з Вашою донькою, думаючи, що тепер ніхто не стане панні Марії на перешкоді і вона без труда може навязати блищі зносини з п. Н., до якого, як мені здасть, вона відчуває велику симпатію.

Желаючи їй доброго поведіння на новій дорозі,

Остаю з поважаннем

Мирослав Л.

Подібний лист панни до судженого.

Пане!

Від кількох днів бачу в Вашому поведінню велику зміну. Чому Ви так заховустесь, не знаю. До тепер Ви старалися уходити в моїх очах за образованого чоловіка, але я змінила цілком своє переко-

напис о Вас, а то по Вашім вчєрашнім поступованню. Приходжу до переконання, що Ви є чоловіком, який ніколи не приїсби щастя в супружестві. Як бачу, Ви любите дуже різнородість: шніє ся—завтра та! Це, думаю, є достаточною причиною, щоб зірвати з Вами всяку звязь. Прошу отже прислати мені мій перстєнь, а Ваш я залучаю Вам рівночасно.

Анна С.

Зірванне задля лихих матеріяльних відносин.

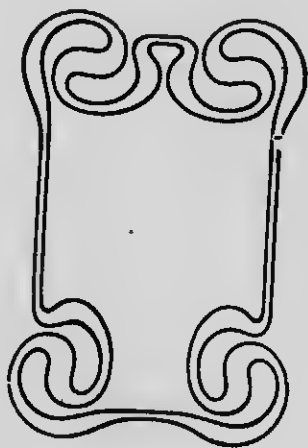
Люба Зофійко!

Тяжко приходить ся мені писати єї слова. Вони відносять ся до щастя, якого, на жаль, мушу тепер зречи ся. За се щастє боров ся я вже немало, тяжкі борби зводив я, ало все безуспішно. Сильно прибитий ділю ся з Тобою цією сумною вісткою. З великим болєм мушу заявити Тобі, на що я рішив ся. Знаю, що це справить Тобі великий біль також. Ало щож робити! Думаю, що муєши признати мені слушність, коли попрошу Тебе о зірваннє нашої обопільної звязи.

Хоч як старав ся я, хоч як напружав я всі свої сили, щоби здобути собі відповідне становище, яке позволилоб мені вижити родину, змагання мої оставали все без успіху. Но маю жадної надії на кращу будучність. З другої сторони не мігби я позволити, щоби моя будуча жена терпіла недостаток. До того ще причиняєть ся не онче прихильне до мене становище Твоїх родитєлів, що хотять віддати Тебе безсовісній людині.

Я згорів би з сорому, колиб вони закидали мен
пізнійше, що я змарнував Твою долю.

Ми мусимо отже на віки розпрацати ся, хоч на
саму згадку про це серце стискаєть ся із болю. Пе-
ред Тобою, Найдорогца лежить ще гарна, світла бу-
дучність. Не гнівай ся, тільки співчуйай з Твоїм
вірним на віки
Борисом.

IV.

Запросини, оповіщення і т. п.

Запросини на заручини дочки.

Вповажани Намство!

Позволю собі запросити Вас на заручини моєї доньки, які відбудуться дня 14 с. м. в моєму домі.

Може наше запрошення прийде до Вас трохи зя пізно, але обставини так склали ся несподівано, що не можна було шкани зарядити. Суджений нашої доньки переїздить в иншу околицю, тому ми приєнішусьмо заручини і весілля. Прикро нам дуже, що в такім короткім часі будемо змушені попрощати ся з нашою донькою. Колиб ми не були переконані про щасте, яка бачимо в тім сунружу для нашої доньки, це прощання булоби дійсно дуже болюче для нас.

Повтворюючи ще раз нашу просьбу, щобн Ви прийшли поділити ся з нами такою рідкою вричистістю,

Зістасмо з глибокім поважаннем

Н. Н.

Лист до судженої перед вінчанням.

Дорога моя Суджена!

Якраз я прийшов із уряду, де доносив я про наше вінчання. Там зажадали від мене Твоєї метрики та позволення вітця. Прощуж Тебе, прийшли мені їх як найскорше!

Як почуваси себе, моя Найдорогца! Я числю нетерпеливо дні і години, що ділять нас від вінчання. З якою радістю очікую я тої хвилі коли Ти, мій Скарбе, будеш мою на віки. Тих кілька днів до вінчання здають ся мені вічностю. Потіпаю себе думкою, що вони скоро минуть і незабаром Ти, моя зірко, будеш царити в моім домі. Будь певна, що я цілком свідомий тих обовязків, які накладає на мене будучо супруже. Буду для Тебе найщирішим товарином життя. Буду усевати терпє і камінє, яке ростимє на нашій дорозі і все старатись буду зробити Тобі приємним всі хвилі життя. Гарні Твої очі очарували мене від першого Твого погляду. Будь певна, що від хвилі нашого вінчання Ти будеш одинокою ієтотою, про яку буду думати.

О, як близькі дні нашого солодкого щастя!

Як гарно буде тоді, коли ми закриємо своїм життєм, далеко від чужих поглядів, які вже не закаламутьять нам нашої радости.

Прийми, моя Найдорогца, заяви моєї правдивої любови.

Твій на віки

Василь.

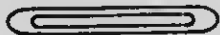
Запросини на весілле.

Дорогий Приятелю!

Маю честь повідомити Тебе, що моє вінчання з панною Еленою Ш. відбудеться 19. жовтня в Вінніпегу в церкві св. Володимира і Ольги, о годині 5. по полудні. Забава відбудеться потім у домі родителів моєї судженої. Знаючи, що Ти завжди відносився щиро до мене, думаю, що Ти її теж візьмеш участь у такому торжестві для мене і тому запрошую Тебе як найсердечніше.

Маю надію, що Ти певно прибунеш на весілле,
Здоровлю Тебе сердечно

Петро С.

Панна запрошує на вінчання свою товаришку.

Дорога Юльцію!

Як я доносила Тобі що перед кількома місяцями, я виходжу заміж за п. М. М., з яким Ти також знайома. Мій суджений є чужою людиною і любить мене есердечно, а я зі своєї сторони відповідаю йому рівно—щирою любовою. Наше вінчання відбудеться дня 19. вересня о год. 3. по полудню. Прийди, дорога Юльцію, на вінчання та забаву, бо Твоя присутність є для мене дуже важна. Коли тільки обставини Тобі позволят, не відмов своїй щирій товаришці

Теклі Е.

ЯК ПОВОДИТИСЬ В КОХАННЮ.

Скоро людина доживе до того часу, що зветь ся в її життю „зрілостю”, то в її сетві оживають нові почування; незвісна для неї до того часу жажди роскошей надає напрям її життю. Бажанне заспокоїти себе, дати собі вдоволення вносить в життя муцини і жєнщини непогамовану річку погоні до щастя.

До якого щастя пне молодіж ?...

Безперечно, що майже всі молоді люди бачуть своє щастє в коханню. І в дійсности в коханню можна знайти забуттє про буденні турботи та журби, можна почувати себе щасливим. Та буває й так, що коханне стає причиною найріжнородніших страдань і болів. Се виходить із того, що закохують ся поверховно, не знаючи характеру одно другого.

Поки дати волю чуттю, то треба передпне пізнати усносібленнє і привички особи, з котрою маєть ся звязати вузлом кохання.

Коханне не маловажна річ. Воно є і повинно бути підставою подружжя та родинного пожиття. Де нема кохання там нема розуміння, нема згоди між жєною а чоловіком, а вічні сварки та лайки затроюють родинне пожиттє і вливають страшенно некорисно на вихованнє дітей. Діти, що не знали тепла і ніжности в вихованню, що зростали серед вічних лайок їхніх родичів, часто стають такими як родичі а се зло описєля переходить з роду в рід. Сему лихови треба конечно запобічи, бо незгоди серед подружжя від'ємно впливають на життє суспільно-

сти. Тому ніщо іншого, як тільки кохання повинно вести мушину і жінчину під вінець; повинно стати в'язами супружого пожиття.

Скоро кохання зродить ся між мушиною і жінчиною, то треба старати ся, щоби воно було стало ї тровале, щоби по якомусь часі не зблідло воно і не зникло. Звичайно поверховні закохання розвівають ся перед шлюбом, але часто трапляється, що воно зникає після кількамісячного пожиття по шлюбі. До сего не вільно допустити. Треба так поводити ся, щоби кохання процвітало між чоловіком і женою до самої смерти.

В сій книжочці подамо коротенько вказівки, як поводити ся, щоби вбудити правдиве і щире кохання, та що робити, щоби воно процвітало як найдовше. Довго розводити ся над сею справою не можна, бо обсяг сеї книжочки на се не дозволяє. Щоби докладно і обширно обговорити „кохання” треба би заінформувати читачів передше з наукою, що зветь ся „психологія”, та на сему місці сего не можна зробити.

1. Запізнання.

Звичайно симпатія а тим і кохання повстають в душі людини до знаомої особи. Та бувають й такі случаи, що почувасть ся симпатію а навіть сильно кохасть ся особу, з якою не знасть ся лично, з якою зустрічасмо ся на улиці, в церкві, в театрі або де-инде. Нераз бувають й такі случаи, що мушина або жінчина закохусть ся в особі, котру в своїому життю зовсім не бачила а чула про неї з оповідення знаомого, товариша або кривних.

Коли так станеться, що коханню або тільки симпатія зродить ся до особи незнакомої лично, то не оставляє ся нічого иншого, як тільки знайти відповідну хвилю і місце на заізнанніс. Найкраще наперед розпитати докладну адресу і написати коротенького листа з пропозицією заізнання. Коли дана особа відпише прихильно, тоді означити місце сходин і справа полагоджена.

Добре також робити заізнання при помочи приятелів або кривних, котрі вже знають ся з тою особою, з якою має ся замір заізнати ся. Найбільше знакомостей робить ся на танцях. Тут все знайдець ся хтось, що знає особу, з якою має ся намір заізнати.

Найтяще заізнатись з особою, що зустрічаємо на вулиці і не можна ніяк розпитати її адреси. Приступити до неї трудно зважити ся. Жінчина безумовно сего не може і не повинна робити. Вона може найвище спонукати мущину звернути на неї увагу. Та й при тім вона мусить бути дуже осторожною, щоби не наразити себе на непристимости. Найкраще при кожній стрічи дивитись прямо в очі тій особі, з якою хочеть ся заізнати. Се мусить спонукати мущину звернути увагу на допитливий погляд жінчини. Скоро мущина звернув увагу, тоді дати йому до зрозуміння—чи то поглядом, чи то рухом—що почуваєть ся до него симпатію, та хочеть ся з ним познакомити. Мущина повинен се використати і безпечно приступити до жінчини і представитись. Після сего жінчина повинна бути в розмові і в поведенню приязною і усміхненою.

Розмову повести треба так, щоби висказати те, що хотілосьби сказати при першій стрічці.

Наколи муштина симпатизує з жінчиною, котру зустрічає тільки на вулиці і ніяк не може розвідати ся про її адресу, а хотівби заізнитись з нею лично, повинен також представитись на вулиці, скоро нема иншої спосібности. При с'їм мусить бути дуже осторожним, бо через нетактовне поведєння може вбудити в жінчині ненависть і тим самим стрити можливієть кохання з нею. Тут також треба дити до зрозуміння жінчині, що почувисть ся до неї симпатію. Можна незамітно для прохожих людий усьміхнути ся любязно, допитливо глянути в очи, кілька разів йти в слід за нею, та сєли знєсєя, що вона має проходити якоюсь вулицею, ожитати на неї. Сє все мусить спонукати жінчину звернути увагу. Єсли жінчина хочє заізнити ся з таким мушчиною, що дає до зрозуміння свою симпатію і охоту заізнання, то повинна також окязати чи то рухом чи то поглядом свою охоту; добро булєби, якби жінчини, бачучи, що за нею йде муштина, спрямувала на вулицю до меншїї рух або в парк і тим самим дала догіднїйшу спосібність мушчині приступити до неї.

Коли муштина рїшиєть ся приступити до жінчини, повинен поступити дальше так, щоби сє не звертало уваги прохожих людий. Підійти сміло до жінчини, уклонитись приязно і поєпитати: „Чи пинї поволять товаришити в проходї?“— або — „Чи пинї поволять відпровидити домів?“.

Наколи жінчина бажасє собі товариства такого муштини повинна відповісти: „Прєшу“. В против-

ному разі повинна відповісти: „Дякую, я не бажаю товариства”. Цією відмовної відповіді мущина не повинен даліно переслідувати жінчини; бо через влізливість зноохотить ще гірше жінчину і пізнійшо при винній добрій спосібности не зможе запізнати ся. Жінчина, після її відмовної відповіді, повинна мовчанкою збувати всі дальші запитання і пропозиції. Найвищо може сказати: „Пане, дайто мені спокій”.

Коли мущина отримав прихильну відповідь, то повинен зараз представити ся. А робить ся се так: Лівою рукою здіймає ся капелюх чи шапку, так як се робить ся при уклоненню а праву руку треба мати на поготові до повитання. При сём треба сказати: „Позвольте нані представитись”. Жінчина повинна на уклін відповісти делікатним кивненем голови та веселою усмішкою і подати свою праву руку мущині до повитання. При сему повинна сказати: „Дуже мені присмно пізнати Вас”.

На сём кінчить ся церемонія запізнання.

---

2. Пізнанне характеру.

Наколи знакомість жінчини з мущиною посуває ся до того стану, що зветь ся „любовною симпатію”, то обовязком мущини і жінчини пізнати обопільні успосіблення і привички, пізнати як то кажуть душу. Правда, що в коханню чоловік сліпий, не бачить ніяких блудів, а все представляє собі гарним і рожевим. Та ся безкритичність стає причиною пізнійших розчаровань. Чи скорше чи пізнійше всі

блуди і лихі сторони характеру мусять вийти наверх і тим самим представити дійсну вартість людині.

Щоби пізнати душу коханої або коханого, то треба довгого часу, треба частіше перепишувати ся, або довго розмовляти із собою. Та й се не все увінчує ся добрими успіхами. Є такі одиниці, що їхню душу звичайні люди не можуть пізнати.

Що таке душа ?

Чоловік має свідомість про те, що кругом нього діється, відчуває тепло і зморо, дотик і біль, спостерігає світло і барви, чує голос, відчуває смак, думає і роздумує, він тішить ся і нудить ся, журить ся і сумує, любить і ненавидить, бажає і стремить до чогось, уявляє собі чужі ридощі і страдання—се все є його духові прояви істновання, се є його душа.

Знаючи, що таке душа, то й легше пізнати її. Коли знати-мемо чиюсь душу, то тим самим знати-мемо його характер, його унесіблення та його привички, бо се зветь ся прикметами душі.

Люди різняться ся між собою різністю прикмет душі. Дуже трудно знати двох людей, що мали б кільканайцять прикмет всільних і то в однаковій мірі. Через сю різнородність характерів, життя в суспільностях є різноманітне і прищипливе.

Люди є різних вдач: одні палкі, другі спокійні, одні безжурні і веселі, другі гризливі і сумні, одні шореткі і гбуроваті, другі ніжні і делікатні, одні з слабою волею, скоро знеохочують ся до всего,

другі сильної волі і повні надії на успіхи, одні чесні і моральні, другі підлі і неморальні, одні згідливі, другі сварливі і т. п.

З тої різнородности в нас виходить трудність пізнання душі н тим самим не легко знайти таку особу з якою після віщання можна бути щасливим, або щасливою. Тому не закидайте волю своїйому сорцю, старайтесь пізнати особу, а після пізнання випускайте в святиню своєї душі „коханне“, той огонь, що повинен до смерті жевріти на жертвеннику. Без кохання нема супружжя, а є тільки спілка, що кожної хвилі може бути розв'язана з великими стратами.

---

3. Кохання.

Коли вже знаємо бодайт здебільша душу особи якоюб хотіли навязати любовні відносини, то можна дати волю своїйому чуттю.

Кохання звичайно повстає тому, що всю увагу звертаємо на одну особу і в ній бачимо те, за чим тужно бачь ся наше молодое серце. На викликанне кохання впливають різні вражіння. От бачимо гарну особу, се присмно нас вражає; біля сого вражіння групує ся багато присмних висображінь (уяв), які родять бажання: любуватись тою особою, щоби почувати себо приємно.

Після сего приходить почуттє привязання, яке істнує також між особами того самого пола, але котре має найвище напняттє в закоханих. Бувати з собою як найчастійше і як найдовше се бажання закоханих.

В закоханих повстає почуття обожання, пошани, яке опісля викликє почуття признання. Коли чоловік бачить, що особа, котру він сам обожє, вищеє його понад всіх, він відчуває тоді свою гідність.

Факт здобуття великого привязання якоїсь особи і значення над нею є наочним доводом сили та вищости і творить почуття посідання.

Посідання чого небудь робить нам прїємність; двох закоханих тяжєть одно до другого і взаїмно себе пожадають, як певного рода власність.

Почуття любови дає нам велику свободу ділання, а се тому, що в закоханих є прїємішено круженє крови, чого є доказом веселість і усїмішки. В відносинах з другими людьми, мусимо бути в наших діланнях все повдержливі; кожний має свої тасмниці, до яких посторонньому не вільно заглянути, кожний має індивідуальні (особисті) святости, які скриває на дні своєї душі. В закоханих всі перегороди нищать ся. Особа иншого чоловіка є віддана до нашого розпорядження. Маємо на се яркі докази. Закохані жертвують одно другому всім, що мають найсвятїйшого а навіть своїм життям. Через те є зрозумїлим, що жєнщина годить ся на смерть з руки коханого, як що не можна з ним повінчатись.

В кінци бачимо в закоханих найвищїй стєпень симпатїї. Особиста розкіш подвійно збільшає ся, бо ною ділимо ся з другою особою; радости другого збільшають нашу особисту.

Тї всі почування, викликані красою особи, як

також ті, що творять привизаннс, обожаннс, бажаннс, признання і посідання, жаданне свободи ділання і симпатію, творять душевний стан, який звемо коханнсм.

4. Освідчини.

Коли в душі мушци або женщины настав такий стан, який звемо коханнсм, то не оставляє еничого иншого як виявити його одно другому. Того чуття здавлювати не можна; воно чи екорше чи пізнііше мусить виявити ся. Здавлюваннс в собі того палкого чуття вносить в життс непевніеть а з тим і страдання. Та поки рішито ся виявити своє кохоннс, то треба добре застановити ся; треба холодно розібрати, чи се в дійсности щире коханне, чи воно на стільки сильне і етале, що може процвітати довгі роки по шлюбі, що може дати спокій і вдоволеннс. Дальшо треба подумати і над тим, чи коханне заведе під вінець, чи на переноні не стоять такі обетавини, що не позволять ввійти з коханою, чи коханим в супружний стан; чи матеріяльні доходи вистарчать на удержанне родинного дому. Над тим веім повинен застановитись не тільки мущина ало також і женщина. Краце в початках пережити кілька прикрих хвили и розійти ся, як одружитись і місто щастя знайти тяжко горе.

Коли зайдо так, що обетавини еприяючі і коханне є не лехкодушним поривом молодости, а є гратітною скалою, на якій можна будувати родинне життс, то закохані повинні висповідатись із своїх почувань.

Початок має зробити мущина. Женщині сего

зробити не можна. Жінчина тільки муcить вижидати, а мущина не повинна довго мучити її нетерпеливим вижиданням.

Виявлення кохання, се вже тільки форма. Звичайно обі сторони про се знають, а тільки мовчать. Їхні очі говорять про щирість кохання, а уста не зважають ся бути правдомовними. Та годі довго обманювати себе.

Виявлення, чи як кажуть „освідчини” можна зробити листовно, або усно. В листі се легше йде; усно трохи трудніше. Тому, кому трудно усно освідчитися, той нехай се зробить листовно. Як листовно освідчитися, знайдете поучення між листами, а тут скажу як се робити усно.

Треба найпершо вибрати догідний час і місце. Коли се вже полагоджено, то треба почати на тую тему розмову. При самому виявлюванню не треба робити ніяких церемоній, а прямо висказати свої почування. В який спосіб висказувати свої почування, годі сказати, бо на се не повинно бути ніякої формулки (взора); тут повинно кермуватися щирістю і отвертостю.

Жінчина повинна уважно і серіозно вислухати мущину і в відповідь виявити свої почування. Не треба говорити про те чого в дійсности нема, бо се користи не принесе а противно може тільки пошкодити.

Колиб однак так зайшло, що мущина освідчився а жінчина його не кохала, то в такому випадку жінчина повинна бути дуже обережною. Вдоволяючої відповіді безумовно не повинна давати. По-

винна застановити ся, чи рішучо відмовити, чи дати виминаючу відповідь і повільно оказувати йому, що його не кохає, та не бажає з ним одружитись. Се повинна тому так робити, щоби не ставати причиною безпотрібних страдань мушцини. Колиб жєнщина рішучо відмовила палкому і надто вражливо-му мушцині, то сии моглаби спричинити небажанє і нежданє горе. Все повино робити ся розважно і лагідно, бо як кажуть „крайца соломянна згода, як золота звада”. Як жєнщина повинна бути вироумілою і лагідною, так само мушцина повинєн бути розсудливим, тактовним і вирозумілим, щоби черєз невідповіднє повєдєнє не натворити неприємностей і страдань.

5. Заручини і шлюб.

Після освідчин наєтуєє в життю закоханих повє переживанєє. Мієто давнійшої неповности і туги тепєр володїє їхніми душами надїя, віра та рєс-кєші. Нєма у них инних думок як тїльки про як-найєкоршє одружїнєє. Їхні бажаннєя прємують до рєдинного пожиття.

І тут вирїнаєє потреба єновїєтити про євїє нє-мїрї рєдинчїв, щоби її вони знали до чєго змїряють бажаннєя закоханих.

Жєнщина повинна прїготовити євїєх рєдинчїв на те, що тодї а тодї має прїїти її кошинїї і про-єити їх о її руку. Рєдинчї повиннї критично заєтано-вити ся і подати порєду. З рішучим прєтєєтєм нє повиннї вїєтупатї; вони нє мають прєва мїєпатї ся до душевних почувань євїєї дїтїни. Найвїєчє мо-

жуть розраджувати і представляти як найчорнійше
будучність своєї дитини.

Коли жінчина повідомила своїх родичів, що її
коханій має просити о її руку, тоді мушца має
прибритись святично і зайти до дому своєї коханої.
Тут вже не викладає його нізка трудність, бо все
вже зробила кохана. Він має зробити тільки форму,
себто попросити родичів о позволення одружитись
з їхньою дочкою.

Коли родичі приймають оевідчини до відома і
згодить ся, тоді вступають заручини, себто обмін
перетенями; мушца купує жінчині, а жінчина
мушцині. Перетень купуєсь після матеріяльного ста-
ну закоханих. Богатні купують дорогі, бідніші
дешеві.

По заручинах свобіднійше може мушца захо-
дити до дому коханої, може з нею виходити на про-
ходи, йти в театр і всеюди представляти ся як на-
речений.

Тепер закохані мають спосібність ще краще
пізнати одно другого характери і можуть впливати
на себе взаїмно в доброму напрямі. Щоби коханис
не сїріло та не зобоятнювало, то мушца повинен
виповнювати розумні жаданія жінчини, а жінци-
на в подяку повинна сповновати прошення мушци-
ни. Скоро одно другого старати ся буде задовіль-
нити, то в їхнє життє по ввійде о баягність аці цено-
розуміице. Між закоханими і супругами повинна
бути як найбільша виробуміліть.

Після короткого чи довшого часу по заручинах
повинно ся приступити до шлюбу. Час шлюбу тре-

ба назначити по весілній нараді. Радитись повинні родичі нареченого і нареченої враз з закоханими.

Скоро день шлюбу означений, то починають ся приготовання. Справляють убрання, приготавляють пове приміщення для будучих супругів і много інших дрібніших і важніших справ залагоджує ся.

Женщина наперед повинна вистарати ся о дружки, а мушниця о дружби, щоби опісля в посліднім часі не клопотатись тим. На тиждень наперед треба дати видруквати записки на весілля і розіслати їх кривним, знакомим та тим, котрих хотілоєбмити на весіллю.

---

6. Зрадливе кохання.

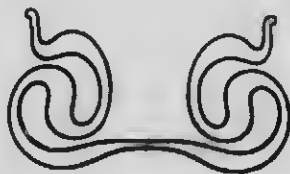
Не все так стаєть ся, що кохання увінчуєть родинним пожитком. Дужо часто трапляєть ся, що мушниця або женщина зраджує; с і так, що після шлюбу оказує ся, що не щире кохання, а звичайни пристраєть звела супругів в родинно життє. І тут виринає трагедія життє. Починають ся непорозуміння, сварки а конець кінцем розходять ся протиними житєвими стежками.

Та розлучення не все проходить без етрит, без болів і страдань. Одно приміром з кохання зридило, а друге болє на тим, зрада пече його і видає його в розбурханий філі рознуки. Життє не представляє для такої людини найменшої вартости, все для неї єсьє, протинне, ніщо не захоплює її, вона без віри і надії видаєть ся частенько в обняття неморального життє, щоб тим способом заглушити свої болі і стра-

діння, або рішає відобразити собі життя. Люди з сильною волею по довшому або коротшому часі уміють занеполювати над собою, та всеж рідко заподіяних зрадою не з'уміють так вилічити, щоб їй знаку не було. Згадка про давно пережиті хвилини зради все буде нагадувати колишні страдання. Тому, щоби до сего не прийшло треба бути дуже обережним і розважливим. По вінчанню жінчина повинна опанувати всі обов'язки жени і матери і витворити тепло родинне, якеб приманювало до себе її мужа; вона не повинна ставати перешкодою в суспільній праці свого мужа, а противно о скільки стане її сил повинна йому помагати. Се викличе у мушчини вдволення і він почуватиме велику вдячність до своєї подруги. Мушчина однак повинен пам'ятати все і на кожному кроці, що в него є подруга, товариш життя; повинен і для неї посвячувати якнісь час і піти з нею в театр або на прохід, ввести її в товариства і тим уприснити її хвилини життя. Обопільна вирозумілість і охота справити одно другому приємність ніколи не може внести в родинне життя незгоди і сварок и тим самим і арядливої розлуки, бо як кажесть ся в нашій народній пісні:

„Де згода в семействі, де мир і тишина
Щасливі там люди, блаженна сторона”....

Любовні пісні.

1.

Ой місяцю, місяченьку,
Не світи нікому!
Тільки мому миленькому,
Як пійде до дому.

Ой місяцю, місяченьку
І ти зоро ясна!
Ой світи там на подвірю,
Де дівчина красна.

Ой місяцю, місяченьку,
Зайди за комору!
Нехай же я з своїм милим
Трохи поговорю.

Світи йому ранесенько
Таї розганий марі,
А як же він нігу любить
То зайди за хмарі.

Ой місяцю, місяченьку,
Світи, не ховай ся,
Хоть поїдеш мій миленький,
Хутко повертай ся.

Світив місяць, світив!
Таї зайшов за тіни,
А я бідна гірко плачу,
Зрадив мене милий.

Два лебеді на тій воді
Оба си білонькі:
По будемо серце в парі,
Бо ще молоденькі!

Два лебеді на тій воді
Днюс і почус;
Ой по будем серце в парі,
Душа моя чус!

2.

Чи се тая криниченька, що я воду пив?
Чи се тая дівчинонька що я ї любив?

Ой жаль серцю буде,
Возьмуть чужі люди,
Моя не буде.

Чи се тая криниченька, що голуб кунав ся?
Чи се тая дівчинонька, що я женихав ся?

Ой! жаль серцю буде,
Возьмуть чужі люди,
Моя не буде.

Ой! сеж тая криниченька і ключ і відро;
А вжеж мене дівчинонька забула давно!

Ой! жаль серцю буде,
Возьмуть чужі люди,
Моя не буде.

Засиналася криниченька золотим піском;
Злюбила ся дівчинонька з другим козаком.

Ой жаль серцю будо
Возьмуть чужі люди,
Моя не буде.

Вжеж до тої криниченьки стежки заросли;
Ти вжеж мою дівчиноньку сватати приїїшли!

Ої! жаль серцю буде,

Возьмуть чужі люди,

Моя не буде.

Уже з тої криниченьки орли воду пють;
Ти вжеж мою дівчиноньку до церкви ведуть.

Ої жаль серцю буде,

Возьмуть чужі люди,

Моя не буде.

Один веде за рученьку другий за рукав,
Третій стоїт, серце болит, любив та не ваяв.

Ої жаль серцю буде,

Возьмуть чужі люди,

Моя не буде.

3.

Сонце низенько, вечер близенько,

Вийди до мене мого серденько!

Ої вийди, вийди та не бири ея,

Мого серденько розвеселить ея!

Через річеньку, через болото,

Подій рученьку мого золотого!

Через річеньку, через биструю,

Подай рученьку подай другую.

Подай рученьку, подій і другу,

Я к тобі серденько і сам прибуду.

Ої там криниця під перелазом,

Вийдемо серденько обом разом.

Ой ви́йди, ви́йди, серденько Галю,
Серденько, рибонько, дорогий кришталю!
Ой ви́йди, ви́йди, не бі́йсь морозу
Я твої ноженьки в шапочку вложу.

4.

„Дівчино моя, напій ми коня!”
„ .. Не напою, бо ся бою, бом ще не твоя.
Як буду твоя, напою ти й два,
З студеної кирниченьки, з нового ведра.” ”
„Дівчино моя, сляй на коня,
Поїдемо чистим полем до мого двора,
А в моім дворі чотири покої,
А пятая світличенька для миленької.
Дівчино моя, наси ми коня!”
„ .. Зимна роса, а я боса, змерзла в ніжки я. ” ”
„ Скину я вшанчу, ноги заверчу,
А як мене Бог споможе, чоботи куплю.” ”
„ Не купуй мені, купи сам собі,
Ой маю я отця й матір то куплять мені.” ”

5.

Зеленая рута, жовтий цвіт,
Не піду за тебе, піду в світ.
Тай розпуцу косу по плечу,
Нераз гірко-тяжко заплачу.
Ой деж ти мій милий почувси,
Що ти мого плачу не чувси?
Бодай тебе милий Бог скарав,
Що ти мене бідну понехав....

Зелена рута, чорний пенъ,
Бодай ти ~~си~~ нудив ніч тай донь,
Бодай тебе милій Бог скарвав,
Що ти мене бі шу похепан....

6.

Ой у поли три криниченьки,
Любить козак три дівчиноньки,
Чорняную та білявую,
Третю руду та поганую.

„Що чорняву з души люблю
На біляву злищю ся,
А з рудою, преноганою,
Хиба піду розпрацаю ся”.

Чи всі-ж тіі та сади цвітуть,
Що зарання розвивають ся?
Чи всі-ж тіі ти пінчають ся,
Що люблять ся та кохають ся.

Половина тих садів цвіте,
Половина розвивасть ся, —
Одна пара та вінчасть ся,
А другая розлучасть ся.

7.

Чи ти милій шилом припав,
Чи метелицею,
Чом не ходиш ти до мене,
Сею улицею?

MICROCOPY RESOLUTION TEST CHART

(ANSI and ISO TEST CHART No. 2)

1.8

2.0

2.2

2.5

2.8

3.2

3.6

4.0

4.5

5.0

5.6

6.3

7.1

8.0

9.0

10.0

11.2

12.5

14.3

16.0

18.0

20.0

22.5

25.0

28.2

31.5

36.0

40.0

45.0

50.0

56.2

63.0

71.0

80.0

90.0

100.0

APPLIED IMAGE Inc

1653 East Main Street
Rochester, New York 14609 USA
(716) 482 - 0300 - Phone
(716) 288 - 5989 - Fax

Чом не ходиш ти до мене
Крутими горами,—
Покидаєш сиротину
Поміж ворогами?

Чом ти, милий, не послухав,
Як тобі казала:
Ходім, серце, повінчаємось,
Щоб мати не знала?

Ти все неньку свою слухав,
Мене покидаєш,
Покидаєш сиротину
Іншої шукаєш.

Найдеш собі дівчиноньку
З чорними бровами,
Та не знайдеш тої правди,
Що була між нами.

Такий камінь тяжкий вижкий
На серденьку буде!
Покидаєш через люди,—
Сам Бог свідком буде.

8.

Над Прутом у лузі катчина стоїть,
Живе там дівчина, хороша як цвіт.
В ньї очі зірницї, що світять в ночі,
Як бачиш їх хлопче, минай ся і мри.

Над Прутом у лузі, не місяць зійшов,
То хлопець до красної дівчини прийшов.
Солодка розмова із їх уст пливе,
Тихенько дрімучий Прут далі тече.

Над Прутом у лузі, барвінок вже рвуть,
До пилобу зелені віночки плетуть;
В хатині заграли і скрипки і бас,
А гості співають: Веселіть у нас.

ПРОМОВИ І ЖЕЛАННЯ НА ЗАРУЧИНАХ.

I.

Дорогі гості! Серед шнішньої забави є і одна несподіванка, яка живою перейме нас всіх радістю. Отсе ми (скажи, як його звуть) заручив ся з панночкою (імя) і вони шні найщасливіші, бо обом сказали собі то велике слово: „люблю ти, кохаю, до суду, до віку“. Від душі і серця желасмо всі зарученим, щоби найкорше станули під вінець, а там, щоби життє їх поплило солодко і мило. В надії, що на весілю ще раз пожелаємо їм всего добра, позвольте, що закінчу словами: нехай живе молода пара заручених на многі літа.

II.

На світі різко буває,
Одному сонце не сходить
Другий в чинці ся родить
І смутку, горя не знає.
Чи бідний, чи богатий,
А стремить кожний до того,
Щоб серед власної хати
Зазнати щастя премного.

Зле в світі жити самому,
В тім ви знайдете причину,
І то велику, по чому
Кожній рад мати дружину.
Отсе і інші витасм
Двос щасливих і бравих,
Тож їм від серця желасм
Судеб небесних, ласкавих.
Най ся вінчають скорііше,
Най ділять радість і трудн,
Жіте у двос миліце,
Приняїмії кажутъ так людн.
Хай мають по честь у світа,
Лин, щоби скоро подбалн,
Щоб гості „многая літа“
На весіллю їм співали!

III.

**Письмо в подяку про повідомленне
о заручинах.**

З невисказаною радістю я перечитав письмо,
повідомляюче менє ..... лних заручинах з Пов. Паном
..... (з ..... в. Панночкою .....)
З цілої душі желаю Вам, щоби у будучому спільно-
му житю Ви зазнали тільки одного щастя і тої долі,
якої желати нам усім еснам і донькам України.
Прощу разом з желаннями прийняти заяву мого глу-
бокого поважання

Ваш .....
.....

Весільні пожелання.

I.

Перед виходом в церкву.

Дорогій (імя жениха) і дорога (імя молодої)!
Прийшла година, коли ви станути масте у церкві і
присягнути одно другому вірність і любов, якої на-
віть могли не повинні порушити. Важна се хвиля
в життю вашім і важні обовязки приймаєте ви на
себе. Но також приймете ви благословення св. цер-
ви і вона до меть вам сили і укріпть вас на пове-
дай Боже, найшчасливіще життя. А тепер принадьте
до стін вітця і матери, поклоніть ся їм, подякуйте
за все добро, за їх любов, просіть їх благословення.
Як птах, виїтасте з рідного гнізда, щаб своє засно-
вати, будьте вичні за все, чого ви тутки визнали.

Благословіть і ви діточок своїх на щасте, на
здоровля на многі вам і їм літти!

II.

При весільній забаві.

1.

Дорогі молодята, чесні їх родичі і ви весільні
гості! Післяв нам Бог радість і правдиве весілля.
Ось перед нами сокіл молодій, пишній, а при нім
голубка білокрила, від тої хвилі вже не дівчина, а
молодичка. А над ними благословення святої цер-
кви, при них желання всіх щирих їх приятелів,
а перед ними довге спільне, дай Боже, безхмарне
життя.

Любов їх злучила. Вони заприсягли собі взаімно любити ся, принувати, підпомагати й то на ціле життя. Хай-же те життя буде для них як тиха філя спокійної водиці. Хай минає їх неяке нещастя. Хай згода і єдиість лучить їх на віки. Хай достаток іде їх слідами. Хай Бог наділяє їх неким добром. Хай Українцями будуть все вони і їх діточки. Хай діждуть ся тої хвилі, коли діточки оточать вінцем радості їх старечі голови. Всього, чим богате людське життя, всього того жельно я панним молодцям.

А за їх гостину ми несем їм щире сивенбі. Щоби-ж і їм лекше було устелити своє гніздечко, то ми, що тут веселили ся і неселимо ся, не посякнім нашої жертви для молодої княгині, хай солодко і безжурно почне вона своє гніздівство і нехай разом зі своїм соколом веде його на многі і благі літа !

2.

Молодята на ослоні
Немов ті князі на троні.
Він, бач, хлонець молодець,
А у неї знов вінець,
А вся в radoцях як еяс,
Що ось кожний забожас
Попроеить її в танець.

Осторожно уважайте
І на то все памягайте,
Що не можна хобчи як,
Бож се, бачте, молодниця,
А що гарна, не дивниця,
Що пильнує ї козяк.

А ми тому не дивуєм,
І тепер їм повиннуєм

Хоч би так:

Дай-же вам, Боже, пристенько гоже,
Здорова, сили, щоб ви прожили
В любови, в згоді, щоб в вашім роді
Усі співали, усі казали:

Що щаслива тога хата,
Де живуть сі молодята.
А ваші діти, роскішні цвіти,
Щоби уміли все вас почитати
Україну вміли щиро любити.
Ось старинним ми звичасм
Щастя, долі вам бажаєм!

* * *

А ви гості, не жартуйте,
І сами лиш поміркуйте,
Що годить ся почесити,
Зрадуватись, звеселити,
Но і вдячним ся остати.
Граїть музико, наше свате,
Піди вколо позбирати,
Хто і скільки хоче дати
Хай дас!

* * *

Хай живе
Весіле,
Най краєусь руська хата!
Нуже хлопці і дівчата,
Крикніть враз
В добрий час:
Многа літа, молодятам!

Дружба за здорове дружки.

Що за краля? Чудна, гожа,
Милovidна щебетушка,
Паленіс начо рожл. —
Таж то наша перша дружка!

Нині дружка, а хто зник,
Що ся стане на кінець,
Бо звичайно так буває,
Ставай дружко під вінець!

Чи ви, хлопці кожний радий,
Попробуйте, зачиніте,
Не шукайте тільки звади...
Ви з дружною — пам'ятайте!

Ліпше всього, всі зі мною
Чарку в руки враз беріть.
Славно, наші скрізь горою,
Жийі нам дружко много літ!

